

На основу члана 13. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", број 36/09) и члана 37. Става 1. Тачке 7. Статута општине Доњевац ("Службени лист града Ниша", бр. 69/2008),

Скупштина општине Доњевац, на седници од 17.12. 2010. године, доноси:

ЛОКАЛНИ ПЛАН УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ У ОПШТИНИ ДОЊЕВАЦ за период 2011. – 2020.

Доњевац, децембар 2010. године

Садржај

1) Увод	5
Циљеви израде локалног плана управљања отпадом на територији општине Доњевац.....	13
Посебни циљеви у области управљања отпадом.....	13
2) ПРАВНИ ОСНОВ.....	14
Правни оквир у управљању отпадом.....	14
Одговорност Локалне самоуправе у управљању отпадом.....	18
3) ОПШТИНА ДОЉЕВАЦ, ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА.....	19
Природна основа.....	21
Геотектонска структура и рељеф.....	21
Насеља.....	21
Насеља према броју становника.....	23
Насеља према густини насељености.....	23
Привредне делатности.....	24
Пољопривреда.....	24
4) ТРЕНУТНО СТАЊЕ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ.....	25
Тренутно стање ЈКП Доњевац.....	25
Старосна структура запослених радника ЈКП дела који се бави управљањем отпада.....	25
Систематизација радних места запослених радника ЈКП дела који се бави управљањем отпада.....	26
Биланс стања и успеха Јавног комуналног предузећа.....	26
Преглед услуга-прихода Јавног комуналног предузећа (2009).....	27
Општи подаци о ликвидности и задужености ЈКП (мил. дин.).....	27
Ненаплаћена потраживања (у 000 дин).....	27
Списак инвестиција које су извршене у или од стране предузећа током последњих 10 година.....	28
Подаци о основним средствима.....	28
Преглед пословања дела који се бави управљањем отпада у оквиру ЈКП.....	29
Организациона структура ЈКП.....	31
5) НАЧИН УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ.....	32
Комунални отпад	33
Индустријски отпад.....	37
Медицински отпад.....	37
Дивља сметилишта на територији општине Доњевац.....	37
Карактеристике отпада.....	40
Прорачун густине отпада.....	41

6) ВРСТЕ ОТПАДА.....	42
6.1.Индустријски отпад.....	43
6.2.Неопасан индустријски отпад	44
6.3. Опасан отпад	44
7. ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА.....	45
7.1. Амбалажа и амбалажни отпад.....	45
7.2. Батерије и акумулатори који садрже опасне материје.....	46
7.3.Отпадна уља.....	46
7.4. Отпадне гуме	48
7.5. Ислужена возила.....	48
7.6. Отпад од електричне и електронске опреме.....	49
7.7 Отпадне флуоресцентне цеви које садрже живу.....	49
7.8. Отпад контаминиран дуготрајним органским загађујућим супстанцама (POPс отпад).....	49
7.9. Медицински отпад.....	49
7.10. Отпад животињског порекла.....	50
7.11. Пољопривредни отпад.....	51
7.12. Муљ из уређаја за преићавање отпадних вода.....	51
7.13. Отпад од експлоатације минералних сировина и отпад од енергетике.....	51
7.14. Грађевински отпад и отпад од рушења.....	52
7.15. Отпад који садржи азбест.....	53
7.16. Отпад из индустрије титан диоксида.....	53
8. СИСТЕМ РАЗДВАЈАЊА И РЕЦИКЛАЖЕ ОТПАДА.....	53
9. УТИЦАЈ ОТПАДА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	55
10. АКЦИОНИ ПЛАН.....	56
11. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН.....	57
11.1. Преглед послова из Локалног плана управљања отпадом на територији општине Дољевац у односу на тренутно стање.....	57
11.2. Одлука о буџетском фонду и Предлог Пограма коришћења средстава буџетског фонда за заштиту животне средине за 2011 годину.....	60
12. ЗАКЉУЧАК.....	65
13. ЛИТЕРАТУРА.....	66
14. ПРИЛОЗИ.....	67

1. Увод

Један од примарних циљева у области заштите животне средине је успостављање одрживог система управљања отпадом.

Успостављање система управљања отпадом подразумева постизање пуне контроле над свим токовима отпада: од настајања, сепарирања, сакупљања, одвоза па до коначног депоновања. Локални план управљања отпадом представља базни документ који обезбеђује услове за рационално и одрживо управљање отпадом на нивоу општине. План у наредној фази мора бити подржан већим бројем имплементацијских планова за прикупљање, транспорт, третман и одлагање контролисаног отпада. Такође, план разматра потребе за институционалним јачањем, развојем законодавства, едукацијом и развијањем јавне свести о потреби успостављања система управљања отпадом на териториј исваке општине у Србији, па тако и општине Дољевац.

Исто тако, утврђивање економских, односно финансијских механизма је неопходно за одржавање и побољшање управљања отпадом, и да би се осигурао систем за домаћа и инострана улагања у дугорочно одрживе активности. Имплементацијом основних принципа управљања отпадом датих у стратеком оквиру, тј. решавањем проблема отпада на месту настајања, принципу превенције, одвојеном сакупљању одвојених материјала, принципу неутрализације опасног отпада, решавања одлагања отпада и санације сметлишта, имплементирају се основни принципи ЕУ у области система отпада и спречава даља опасност по животну средину и генерације које долазе.

Несумњиво је да на самом локалном нивоу лежи највећи део посла : од утврђивања сопствених потреба, јачање сопствених капацитета, институционално - правно - организационо - кадровског оспособљавања до сталне едукације сопствених грађана, подизање јавне свести и јавности у раду пре, током и после успостављања осмишљеног управљања отпадом на нивоу општине. На основу члана 13. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", број 36/09) Скупштина јединице локалне самоуправе је дужна да донесе и усвоји Локални план управљања отпадом којим дефинише циљеве управљања отпадом на својој територији у складу са Стратегијом.

Локални план управљања отпадом припрема служба јединице локалне самоуправе надлежна за послове управљања отпадом у сарадњи са другим органима надлежним за послове привреде, финансија, заштите животне средине, урбанизма као и са представницима привредних друстава, односно предузећа, удружења, стручних институција, невладиних и других организација које се баве заштитом животне средине укључујући и организације потроача. С обзиром да се План управљања отпадом доноси за период од 10 година а поново разматра сваких 5 година а треба да буде усклађен са Националним и Регионалним планом потребно је именовати комисију за израду Локалног плана управљања отпадом.

На основу члана 68. став 1. тачка 8. Статута општине Дољевац (« Службени лист града Ниша « број 69/08) и Одлуке Скупштине општине Дољевац бр. 501-22 од 30.03.2010. године, о приступању изради Локалног плана управљања отпадом на територији општине Дољевац (« Службени лист града Ниша « број 18/10) .

У Комисију се именују:

1. Милош Вукотић заменик председника општине Дољевац, председник
2. Јовица Пешић, начелник одељења за привреду и финансије општинске управе, члан
3. Симић Драган, инспектор за заштиту животне средине, Одељења за привреду и

- финансије општинске управе Дољевац, члан
4. Дејан Смиљковић, директор „ЈКП Дољевац“, члан
 5. Стаменковић Живорад, Одељење за привреду и финансије општинске управе Дољевац, члан
 6. Братислав Китановић, дипл.хем. НВО, Центар за развој пољопривредног предузетништва Пуковац, члан
 7. Игор Микић, правник „ЈКП Дољевац“, члан
 8. Др.Весна Златановић – Митић, директор Дома здравља Дољевац, члан
 9. Марија Војиновић, представник „Forest Enterprisses“ Пуковац, члан

Задатак комисије је да верификује и предложи Скупштини општине на усвајање Нацрт Локалног плана управљања отпадом, израђеног од стране одељења за привреду и финансије, надлежног органа за заштиту животне средине општине Дољевац.

Према члану 9. Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", број 36/09) ради управљања отпадом у Републици Србији доносе се следећи плански документи :

- 1) стратегија управљања отпадом (у даљем тексту: Стратегија);
- 2) национални планови за појединачне токове отпада;
- 3) регионални план управљања отпадом;
- 4) локални план управљања отпадом;
- 5) план управљања отпадом у постројењу за које се издаје интегрисана дозвола;
- 6) радни план постројења за управљање отпадом.

Планови морају да буду усаглашени са националним и регионалним плановима.

Локални план управљања отпадом, у складу са Законом садржи:

- 1) очекиване врсте, количине и порекло укупног отпада на територији;
- 2) очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће бити искоришћен или одложен у оквиру територије обухваћене планом;
- 3) очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће се прихватити из других јединица локалне самоуправе;
- 4) очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће се отпремити у друге јединице локалне самоуправе;
- 5) циљеве које треба остварити у погледу поновне употребе и рециклаже отпада у области која је обухваћена планом;
- 6) програм сакупљања отпада из домаћинства;
- 7) програм сакупљања опасног отпада из домаћинства;
- 8) програм сакупљања комерцијалног отпада;
- 9) програм управљања индустријским отпадом;
- 10) предлоге за поновну употребу и рециклажу компонената комуналног отпада;
- 11) програм смањења количина биоразградивог и амбалажног отпада у комуналном отпаду;
- 12) програм развијања јавне свести о управљању отпадом;
- 13) локацију постројења за сакупљање отпада, третман и одлагање отпада, укључујући податке о урбанистичко-техничким условима;
- 14) мере за спречавање кретања отпада који није обухваћен планом и мере за поступање са отпадом који настаје у ванредним ситуацијама;

- 15) мере санације неуређених депонија;
- 16) надзор и праћење планираних активности и мера;
- 17) процену трошкова и изворе финансирања за планиране активности;
- 18) могућности сарадње између две или више јединица локалне самоуправе;
- 19) рокове за извршење планираних мера и активности;
- 20) друге податке, циљеве и мере од значаја за ефикасно управљање отпадом.

Локални план управљања отпадом се доноси за период од 10 година, а поново разматра сваких 5 година.

Напомена :

Локални план управљања отпадом на територији општине Дољевац је израђен у складу са следећим документима :

- Стратегија управљања отпадом за период 2010.-2019., "Службени гласник РС, број 29/10"
- Регионални план управљања отпадом за општине Нишавског округа

Према Закону о управљању отпадом ("Сл. ГЛ. РС", бр.36/09), Закона о амбалажи и амбалажном отпаду ("Сл. ГЛ. РС", бр.36/09) и важећим законским актима ОТПАД јесте свака материја или предмет садржан у листи категорија отпада (Q листа) који власник одбацује, намерава или мора да одбаци, у складу са законом.

Изрази употребљени у Закону о управљању отпадом имају следеће значење:

1) **анаеробна дигестија** јесте процес у којем се биоразградиви материјал разграђује у одсуству кисеоника;

2) **биоразградиви отпад** јесте отпад који је погодан за анаеробну или аеробну разградњу, као то су храна, баштенски отпад, папир и картон;

3) **центар за сакупљање** јесте место одређено одлуком општине, града, односно града Београда (у даљем тексту: јединица локалне самоуправе), на које грађани доносе углавном кабасте предмете, као то су наметај и бела техника, баштенски отпад и материјал погодан за рециклажу;

4) **деконтаминација** обухвата све операције које омогућују поновно коришћење, рециклажу или безбедно одлагање опреме, објеката, материјала или течности контаминираних опасним материјама и може укључити замену, односно све операције којима се врши замена опасних материја одговарајућим течностима које садрже одговарајуће мање штетне материје;

5) **депонија** јесте место за одлагање отпада на површини или испод површине земље где се отпад одлаже укључујући: интерна места за одлагање (депонија где произвођач одлаже сопствени отпад на месту настанка), стална места (више од једне године) која се користе за привремено складиштење отпада, осим трансфер станица и складиштења отпада пре третмана или поновног искоришћења (период краћи од три године) или складиштења отпада пре одлагања (период краћи од једне године);

6) **дозвола** јесте решење надлежног органа којим се правном или физичком лицу одобрава сакупљање, транспорт, увоз, извоз и транзит, складиштење, третман или одлагање отпада и утврђују услови поступања са отпадом на начин који обезбеђује најмањи ризик по здравље људи и животну средину;

7) **индустрijски отпад** јесте отпад из било које индустрије или са локације на којој се налази индустрија, осим јаловине и пратећих минералних сировина из рудника и каменолома;

8) **инертни отпад** јесте отпад који није подложен било којим физичким, хемијским или биолоким променама; не раствара се, не сагорева или на други начин физички или хемијски реагује, није биолоки разградив или не утиче неповољно на друге материје са којима долази у контакт на начин који може да доведе до загађења животне средине или угрози здравље људи; укупно излуживање и садржај загађујућих материја у отпаду и екотоксичност излужених материја морају бити у дозвољеним границама, а посебно не смеју да угрожавају квалитет површинских и/или подземних вода;

9) **карактеризација отпада** јесте поступак испитивања којим се утврђују физичко-хемијске, хемијске и биолоке особине и састав отпада, односно одређује да ли отпад садржи или не садржи једну или више опасних карактеристика;

10) **класификација отпада** јесте поступак сврставања отпада на једну или више листа отпада које су утврђене посебним прописом, а према његовом пореклу, саставу и даљој намени;

11) **комерцијални отпад** јесте отпад који настаје у предузећима, установама и другим институцијама које се у целини или делимично баве трговином, услугама, канцеларијским пословима, спортом, рекреацијом или забавом, осим отпада из домаћинства и индустријског отпада;

12) **компостирање** јесте третман биоразградивог отпада под дејством микроорганизама, у циљу стварања компоста, у присуству кисеоника и под контролисаним условима;

13) **комунални отпад** јесте отпад из домаћинства (кућни отпад), као и други отпад који је због своје природе или састава сличан отпаду из домаћинства;

14) **мобилно постројење за управљање отпадом** јесте постројење за искоришћење или третман отпада на локацији на којој отпад настаје, које се задржава у временски ограниченом року на једној локацији и које је такве конструкције да није везано за подлогу или објекат и може се преметати од локације до локације;

15) **неопасан отпад** јесте отпад који нема карактеристике опасног отпада;

16) **одлагање отпада** јесте било који поступак или метода уколико не постоје могућности регенерације, рециклаже, прераде, директног поновног коришћења или употребе алтернативних извора енергије у складу са Д листом;

17) **отпад** јесте свака материја или предмет садржан у листи категорија отпада (Q листа) који власник одбацује, намерава или мора да одбаци, у складу са законом;

18) **опасан отпад** јесте отпад који по свом пореклу, саставу или концентрацији опасних материја може проузроковати опасност по животну средину и здравље људи и има најмање једну од опасних карактеристика утврђених посебним прописима, укључујући и амбалажу у коју је опасан отпад био или јесте упакован;

19) **оператер** јесте свако физичко или правно лице које, у складу са прописима, управља постројењем или га контролише или је овлашћен за овлашћен економских одлука у области техничког функционисања постројења и на чије име се издаје дозвола за управљање отпадом;

20) **PCB** јесу полихлоровани бифенили (PCB), полихлоровани терфенили (PCT), монометил-тетрахлородифенилметани, монометил-дихлородифенилметани, монометил-дибромодифенилметани или било која смеа која садржи неку од ових материја у концентрацији већој од 0,005 процентног масеног удела; PCB отпади јесу отпади, укључујући уређаје, објекте, материјале или течности које садрже, састоје се или су контаминирани PCB;

21) **поновно искоришћење отпада** јесте било који поступак или метода којом се обезбеђује поновно искоришћење отпада у складу са R листом;

22) **посебни токови отпада** јесу кретања отпада (истрошених батерија и акумулатора, отпадног уља, отпадних гума, отпада од електричних и електронских производа, отпадних возила и другог отпада) од места настајања, преко сакупљања, транспорта и третмана, до одлагања на депонију;

23) **постројење за управљање отпадом** јесте стационарна техничка јединица за складиштење, третман или одлагање отпада, која заједно са грађевинским делом чини технолоку целину;

24) **прекогранично кретање отпада** јесте кретање отпада из једне области под јурисдикцијом једне државе или кроз област која није под националном јурисдикцијом било које државе, под условом да су најмање две државе укључене у кретање;

25) **произвођач отпада** јесте привредно друтво, предузеће или друго правно лице, односно предузетник, чијом активноћу настаје отпад и/или чијом активноћу претходног третмана, меања или другим поступцима долази до промене састава или природе отпада;

26) **регион за управљање отпадом** јесте просторна целина која обухвата више суседних јединица локалне самоуправе које, у складу са споразумом који закључују те јединице локалне самоуправе, заједнички управљају отпадом у циљу успостављања одрживог система управљања отпадом;

27) **рециклажа** јесте поновна прерада отпадних материјала у производном процесу за првобитну или другу намену, осим у енергетске сврхе;

28) **сакупљање отпада** јесте активност систематског сакупљања, разврставања и/или меања отпада ради транспорта;

29) **сакупљач отпада** јесте физичко или правно лице које сакупља отпад;

30) **складиштење отпада** јесте привремено чување отпада на локацији произвођача или власника отпада, као и активност оператера у постројењу опремљеном и регистрованом за привремено чување отпада;

31) **инсинерација (спаљивање)** јесте термички третман отпада у стационарном или мобилном постројењу са или без искоришћења енергије произведене сагоревањем чија је примарна улога термички третман отпада, а који обухвата и пиролизу, гасификацију и сагоревање у плазми;

32) **ко-инсинерација (су-спаљивање)** је термички третман отпада у стационарном или мобилном постројењу чија је примарна улога производња енергије или материјалних производа и који користи отпад као основно или додатно гориво или у којем се отпад термички третира ради одлагања;

33) **трансфер станица** јесте место до којег се отпад допрема и привремено складишти ради раздвајања или претовара пре транспорта на третман или одлагање;

34) **транспорт отпада** јесте превоз отпада ван постројења који обухвата утовар, превоз (као и претовар) и истовар отпада;

35) **третман отпада** обухвата физичке, термичке, хемијске или биолоке процесе укључујући и разврставање отпада, који мењају карактеристике отпада са циљем смањења запремине или опасних карактеристика, олакшања руковања са отпадом или подстицања рециклаже и укључује поновно искоришћење и рециклажу отпада;

36) **управљање отпадом** јесте спровођење прописаних мера за поступање са отпадом у оквиру сакупљања, транспорта, складиштења, третмана и одлагања отпада, укључујући и надзор над тим активностима и бригу о постројењима за управљање отпадом после затварања;

37) **власник отпада** јесте произвођач отпада, лице које учествује у промету отпада као посредни држалац отпада или правно или физичко лице које поседује отпад.

Врсте отпада у смислу Закона о управљању отпадом ("Сл. ГЛ. РС", бр.36/09) су:

- 1) комунални отпад (кућни отпад);
- 2) комерцијални отпад;
- 3) индустријски отпад.

Отпад напред набројани, у зависности од опасних карактеристика које утичу на здравље људи и животну средину, може бити:

- 1) инертни;
- 2) неопасан;
- 3) опасан.

Да би овај документ могао послужити надлежним инспекторским службама у области животне средине и свим заинтересованим организацијама и физичким лицима, у Прилогу бр.4 је дата спецификација свих Закона, Уредби, Правилника и осталих законских докумената у области заштите животне средине који су у примени.

Табела 1. Извор, врсте и састав отпада

Извор	Врста	Састав
Стамбени објекти (домаћинства)	- Отпад од хране - Комунални отпад - Пелео	- органске материје од кувања - пластика, хартија, картон, стакло и отпад од метала - отпад од сагоревања у домаћинству - амбалажа од средстава хигијене
Административни објекти (СУП, Суд, општина, социјално, и остали)	- Комерцијални отпад	- хартија, картон, пластика и остало - амбалажа од средстава хигијене
Тржни центри, трговине, пијаце	- Комунални отпад - Комерцијални отпад - Отпацы од хране	- хартија, кутије, картони, пластика, стиропор, ПЕ кесе, фолија металне конзерве, стакло - органске материје са пијаце
Угоститељски објекти (хотели, ресторани, кафићи)	- Комунални отпад - Отпацы од хране	- хартија, картони, баштенско смеће, пластика, стакло, металне конзерве - отпацы од кувања и припремања хране - амбалажа од средстава хигијене
Школске установе	- Комунални отпад - Комерцијални отпад	- хартија, картон, пластика, стакло, конзерве - амбалажа од средстава хигијене
Спортски и рекреативни центри ¹ (хала, стадион и мали терени)	- Комунални отпад - Отпацы од хране	- пластика, хартија, стакло, конзерве
Здравство (медицинске установе - болница, домови здравља, амбуланте) и апотеке	- Комунални отпад - Специјални отпадни материјал	- хартија, картон, пластика, стакло - отпацы од кувања и припремања хране - амбалажа од средстава хигијене - отровни чврсти материјали и течности - медицински и патоанатомски отпад, радиоактивни отпад, - лекови и амбалажа

Управљање медицинским отпадом

Управљање медицинским отпадом је регулисано Правилником о управљању медицинским отпадом („Сл. Гласник РС“, бр.78/2010).

Изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

1) **медицински отпад** јесте отпад који настаје при пружању здравствене заштите људима, а који чини неопасан и опасан отпад дефинисан у Каталогу отпада, у складу са прописом којим се уређују категорије и класификација отпада;

2) **неопасан медицински отпад** јесте отпад који није загађен опасним или другим материјама, а који је по свом саставу сличан комуналном (кућном) отпаду (рециклабилан, биоразградив и др.);

3) **опасан медицински отпад** јесте опасан отпад који захтева посебно поступање, и то:

(1) **патоанатомски отпад** јесу ткива, органи, делови тела, људски фетуси и кесе са крвљу;

(2) **отри предмети** јесу предмети или материјали који могу изазвати посекотине или убудне ране, без обзира да ли су били у контакту са пацијентом или инфективним материјалом;

(3) **фармацеутски отпад** јесу сви лекови, укључујући и примарну амбалажу, као и сав прибор корићен за примену таквих производа, који се налазе код правног, односно физичког лица које се бави делатношћу здравствене заштите људи, а који су постали неупотребљиви због истека рока употребе, неисправности у погледу њиховог прописаног квалитета, контаминиране амбалаже, проливања, расипања, припремљени, па неупотребљени, враћени од стране крајњих корисника, или се не могу користити из других разлога. Овај отпад може бити:

- потенцијално опасан фармацеутски отпад јесте отпад који представља ризик у случају када се њиме непрописно управља и захтева поступке прописане за управљање опасним отпадом и

- опасан фармацеутски отпад јесте отпад од лекова и дезинфицијенаса који садрже теке метале, као и лекова чији се састав не може утврдити, а који због свог састава захтева посебне поступке третмана;

(4) **цитотоксични и цитостатички отпад** јесте опасан фармацеутски отпад, који обухвата цитотоксичне и цитостатичке лекове који су постали неупотребљиви, отпад који настаје приликом коришћења, транспорта и припреме лекова са цитотоксичним и цитостатичким ефектом, укључујући примарну амбалажу и сав прибор корићен за припрему и примену таквих производа. Цитотоксични и цитостатички лекови су токсична једињења која имају канцерогени, мутагени и/или тератогени ефекат;

(5) **отпад загађен крвљу и телесним течностима** јесте отпад који је загађен људском крвљу, секретима и другим излучевинама и који због могућег присуства патогених микроорганизама може бити потенцијално инфективни отпад (нпр. завоји, гипсеви, постељина, одећа за једнократну употребу, пиц без игле, пелене);

(6) **инфективни и високо инфективни отпад** (у даљем тексту: инфективни отпад) јесте опасан отпад који, због патогености и броја микроорганизама, представља ризик по здравље људи, као то су: културе и материјал из лабораторија који садржи инфективне агенсе; опрема, материјал и прибор који је био у контакту с крвљу, дериватима крви, осталим телесним течностима, излучевинама од клинички потврђених инфицираних пацијената, укључујући хирурге захвате и обдукције; отпад из одељења за патологију и изолацију инфективних пацијената; отпад од дијализе, инфузије и сличних захвата, укључујући сав прибор и материјал за једнократну употребу; заразни отпад који је био у додиру са инфицираним пацијентима, као и високо инфективан отпад из медицинских лабораторија;

(7) **остали опасан медицински отпад** јесте отпад из објеката у којима се обавља здравствена заштита и/или са других места у којима се пружају здравствене услуге, из дијагностике, експерименталног рада, лабораторија, чишћења, одржавања и дезинфекције простора и опреме (хемијски отпад, отпад са високим садржајем тешких метала и отпадне боце под притиском):

(8) **хемијски отпад** јесте отпад у гасовитом, течном и чврстом стању који има опасне карактеристике, а нарочито: токсичност, корозивност, запаљивост, експлозивност, цито или генотоксичност и др;

(9) **отпад са високим садржајем тешких метала** представља подкатогију хемијског отпада са високотоксичним својствима и захтева посебан третман (нпр. остаци амалгама из стоматолоких ординација, разбијени термометри и манометри који садрже живу, одбачене батерије са кадмијумом и др);

(10) **отпадне боце под притиском** јесу отпад од пуне или празне боце који садрже инертне гасове под притиском помешане са антибиотицима, дезинфицијенсима, инсектицидима који се примењују као аеросоли, а које при излагању високим температурама могу да експлодирају;

4) **произвођач или власник медицинског отпада који не обухвата фармацеутски отпад** јесте свако правно или физичко лице које се бави делатношћу заштите здравља људи у којој настаје овај отпад, а произвођач или власник медицинског отпада који обухвата фармацеутски отпад јесте произвођач лекова који је те лекове дистрибуирао, односно правно лице које врши промет лекова на велико од кога су ти лекови набављени (у даљем тексту: произвођач или власник медицинског отпада);

5) **физичко-хемијски поступци третмана медицинског отпада** јесу дробљење, млевење, хемијска дезинфекција/стерилизација или други слични поступци којима се постиже непрепознатљивост, смањење запремине и/или уклањање опасних својстава медицинског отпада;

6) **термички поступци третмана инфективног отпада** јесу дезинфекција/стерилизација паром, сува стерилизација топлотом, инсинерација (спаљивање) и ко-инсинерација (су-спаљивање), или други слични поступци којима се постиже уклањање опасних својстава медицинског отпада;

7) **дезинфекција/стерилизација паром или аутоклавирање** јесте физички поступак третмана који подразумева термичку обраду под строго контролисаним оперативним условима (притисак, температура, засићеност водене паре, време трајања и др.) чији резултат је безбедан ниво стерилности од 10⁵ или мање микроорганизама);

8) **остали поступци третмана медицинског отпада** јесу све остале признате методе, укључујући, микроталасно, гама и ултраљубичасто зрачење, и др;

9) **неупотребљиви лекови** јесу остаци лекова који су остали крајњем кориснику након употребе лека, а које крајњи корисник баца, намерава да баци или мора да их баци, као и неупотребљени лекови који се налазе у спољњем, односно унутарњем паковању и који су пуштени у промет, али не могу да се користе због истека рока употребе или других разлога;

10) **неопасан фармацеутски отпад** јесте отпад који не представља опасност у поступку управљања фармацеутским отпадом;

11) **објекти у којима се обавља здравствена заштита**, јесу здравствене установе, други облици здравствене службе (у даљем тексту: приватна пракса), друга правна лица, односно установе у којима се обавља здравствена заштита у складу са законом, као и са њима повезане медицинске, образовне и научно-истраживачке делатности;

12) **апотеке које су дужне да преузимају неупотребљиве лекове** јесу све апотеке основане као здравствене установе у складу са законом, као и апотеке основане као приватна пракса.

Обележавање и означавање опасног медицинског отпада врши се налепницама које су дате у Прилогу 3. овог Плана.

1.1. Циљеви израде локалног плана управљања отпадом на територији општине Дољевац

Дугорочни циљ израде Локалног плана управљања отпадом је решавање проблема у области заштите животне средине и побољшање квалитета живота становништва остварењем жељених услова животне средине и очувањем природе засноване на одрживом управљању животном средином.

План управљања отпадом одређује основну оријентацију управљања отпадом за наредни период, као резултат развоја економије и индустрије на територији општине Дољевац.

Циљ доношења Локалног плана управљања отпадом је :

- Сакупљање, сортирање, рециклажа и искоришћење отпадака, тј. очување еколоких капацитета на територији општине Дољевац.
- План одређује хијерархију могућих опција управљања отпадом.
- Идентификације одговорности за отпад.
- Успоставља циљеве управљања отпадом за краткорочни и дугорочни период
- Одређује улогу и задатке поједним друштвеним факторима.

Кључни кораци ка постизању одрживог развоја укључују :

- Јачање постојећих мера
- Развој нових мера
- Повећану интеграцију интереса за животну средину
- Прихватање веће појединачне одговорности за животну средину
- Активније учеће јавности у процесима доношења одлука

1.2. Посебни циљеви у области управљања отпадом

Посебни циљеви у области управљања отпадом представљају продукт основних циљева, односно директна су последица успостављања система управљања отпадом, а то су :

- Рационално коришћење сировина и енергије и употреба алтернативних горива из отпада
- Смањење опасности од депонованог отпада за будуће генерације
- Ангажовање домаћег знања и домаћих економских потенцијала у успостављању система управљања отпадом
- Имплементација ефикасније административне и професионалне организације

- Осигурање стабилних финансијских ресурса и подстицајних механизма за инвестирање и спровођење активности према принципима загађивач плаћа и/или корисник плаћа
- Имплементација информационог система који покрива све токове, количине и локације отпада, постројења за третман, прераду и искоришћење материјала из отпада и постројења за одлагање отпада
- Повећање броја становника обухваћених системом сакупљања комуналног отпада
- Смањење, поново коришћење, рециклажа и регенерација отпада
- Успостављање стандарда за третман отпада
- Смањење опасности од отпада, применом најбољих расположивих техника и супституцијом хемикалија које представљају ризик по животну средину и здравље људи.

2. ПРАВНИ ОСНОВ

2.1. Правни оквир у управљању отпадом

ВАЖЕЋА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Законодавство ЕУ у области отпада :

- Директива Савета 75/442/ЕЕЦ о отпаду (Оквирна директива)
- Директива Савета 99/31/ЕЦ о депонијама отпада
- Директива Савета 94/62/ЕЦ о амбалажи и амбалажном отпаду
- Директива 84/631/ЕЕЦ о надзору и контроли прекограничног кретања опасног отпада у ЕУ
- Директива 96/61/ЕЕЦ о интегралној превенцији и контроли загађења
- Директива 2001/42/ЕЕЦ о процени утицаја одређених планова и програма на животну средину
- Директива Савета 91/157/ЕЕЦ о батеријама и акумилаторима који садрже опасне супстанце
- Директива Савета 75/439/ЕЕЦ о одлагању отпадних уља
- Директива Савета 2000/53/ЕЦ о истрошеним возилима
- Директива 2002/96/ЕЦ о отпаду од електричне и електронске опреме
- Директива 96/59/ЕЦ о одлагању ПЦБ/ПЦТ
- Директива Савета ЕУ 2000/176/ЕЦ о спаљивању у отпада
- Директива 89/369/ЕЕЦ о редукацији загађења из нових градских постројења за спаљивање отпада

Важећи Закони у области заштите животне средине

- Закон о заштити ваздуха „Службени гласник РС“, број 36/09
- Закон о потврђивању Конвенције о прекограничним ефектима индустријских удеса "Службени гласник РС", број 42/09
- Закон о заштити од буке у животnoj средини „Службени гласник РС”, број 36/09

- Закон о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја „Службени гласник РС”, број 36/09
- Закон о управљању отпадом „Службени гласник РС”, број 36/09
- Закон о изменама и допунама Закона о заштити животне средине „Службени гласник РС”, бр. 36/09
- Закон о изменама и допунама Закона о процени утицаја на животну средину „Службени гласник РС”, бр. 36/09
- Закон о хемикалијама „Службени гласник РС”, број 36/09
- Закон о биоцидним производима „Службени гласник РС”, број 36/09
- Закон о амбалажи и амбалажном отпаду „Службени гласник РС”, број 36/09
- Закон о ратификацији Кјото протокола уз оквирну Конвенцију Уједињених Нација о промени климе "Службени гласник РС", број 88/07
- Закон о ратификацији Конвенције Уједињених Нација о борби против десертификације у земљама са тешком сушом и/или десертификацијом, посебн "Службени гласник РС", број 102/07
- Закон о ратификацији Конвенције о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту "Службени гласник РС", број 102/07
- Закон о ратификацији оквирне конвенције о заштити и одрживом развоју Карпата "Службени гласник РС", број 102/07
- Закон о ратификацији конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта "Службени гласник РС", број 102/07
- Закон о ратификацији конвенције о очувању миграторних врста дивљих животиња "Службени гласник РС", број 102/07
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине „Службени гласник РС”, број 135/04
- Закон о прекршајима "Службени гласник СРС", број 44/89 и "Службени гласник РС", број 21/90, 11/92, 6/93, 20/93, 67/93, 28/94, 16/97, 37/97, 36/98, 44/98, 65/01 и 55/04
- Закон о процени утицаја на животну средину „Службени гласник РС”, бр. 135/04
- Закон о стратегијој процени утицаја на животну средину „Службени гласник РС”, број 135/04
- Закон о заштити животне средине „Службени гласник РС”, бр. 135/04
- Закон о геолошким истраживањима "Службени гласник СРЈ", број 44/95
- Закон о превозу опасних материја "Службени гласник СФРЈ", број 20/84
- Закон о потврђивању Базелске конвенције о контроли прекограничног кретања опасних отпада и њиховом одлагању "Службени гласник СРЈ", број 2/99

Важеће Уредбе у области заштите животне средине

- Уредба о методологији прикупљања података за национални инвентар ненамерно испуштених дуготрајних органских загађујућих супстанци "Службени гласник РС"; број 76/10
- Уредба о методологији прикупљања података за национални инвентар ненамерно испуштених дуготрајних органских загађујућих супстанци "Службени гласник РС"; број 76/10
- Уредба о изменама и допунама Уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха "Службени гласник РС", број 75/10
- Уредба граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздуху "Службени гласник РС", број 71/10
- Уредба о критеријумима и начину одобравања програма и пројеката који се реализују у оквиру механизма чистог развоја "Службени гласник РС", број 44/10
- Прилог уз Уредбу о критеријумима и начину одобравања програма и пројеката који се реализују у оквиру механизма чистог развоја "Службени гласник РС", број 44/10
- Уредба о ближним критеријумима, начину обрачуна и поступку наплате накнаде за коришћење заштићеног подручја "Службени гласник РС", број 43/10
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, број 11/2010)
- Прилог III - Однос количина заштићених врста у свежем и сувом односно прерађеном стању уз Уредба о изменама и допунама Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне, "Службени гласник РС", број 9/10
- Прилог II - Дивље врсте фауне заштићене контролом сакупљања, коришћења и промета уз Уредба о изменама и допунама Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне, "Службени гласник РС", број 9/10
- Прилог I - Дивље врсте флоре заштићене контролом сакупљања, коришћења и промета уз Уредба о изменама и допунама Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне, "Службени гласник РС", број 9/10
- Уредба о изменама и допунама Уредбе о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне Службени гласник РС", број 9/10
- Прилог II уз Уредбу о изменама и допунама Уредбе о врстама загађивања "Службени гласник РС", број 113/05, 6/07 и 08/10
- Прилог I уз Уредбу о изменама и допунама Уредбе о врстама загађивања "Службени гласник РС", број 113/05, 6/07 и 08/10
- Уредба о изменама и допунама Уредбе о врстама загађивања Уредба о изменама и допунама Уредбе о врстама загађивања, критеријумима за обрачун накнаде за загађивање животне средине и обвезницима, висини и начину обрачунавања и плаћања накнаде, "Службени гласник РС", број 113/05, 6/07 и 08/10
- Прилог II уз Уредбу о допуни Уредбе о производима који после употребе постају посебни токови отпада "Службени гласник РС", број 21/10

- Прилог I уз Уредбу о допуни Уредбе о производима који после употребе постају посебни токови отпада "Службени гласник РС", број 21/10
- Уредба о допуни Уредбе о производима који после употребе постају посебни токови отпада Уредба о допуни Уредбе о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о врсти и количини произведених и увезених производа и годишњем извештају, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнада, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде, "Службени гласник РС", број 21/10
- Уредба о критеријумима за обрачун за амбалажу или упаковани производ и ослобађање од плаћања накнаде, обвезницима плаћања, висини накнаде, "Службени гласник РС", број 8/10
- Уредба о изменама и допунама Уредбе о производима који после употребе постају посебни токови отпада Уредба о изменама и допунама Уредбе о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о врсти и количини произведених и увезених производа и годишњем извештају, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнада, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде, "Службени гласник РС", број 8/10
- Уредба о поступању са супстанцама које отећују озонски омотач, као и о условима за издавање дозвола за увоз и извоз тих супстанци "Службени гласник РС, број 22/10"
- Уредба о критеријумима и поступку за утврђивање висине накнаде по основу конверзије права за лица која имају право на конверзију уз накнад "Службени гласник РС", број 4/10 и 24/10
- Уредба о листама отпада за прекогранично кретање "Службени гласник РС", број 60/09
- Уредба о утврђивању програма динамике подношења захтева за издавање интегрисане дозволе "Службени гласник РС", број 108/08
- Уредба о мерилима и условима за повраћај, ослобађање или смањење плаћања накнаде за загађивање животне средине "Службени гласник РС", број 113/05
- Уредба о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја „Службени гласник РС”, број 84/05
- Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је потребна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја "Службени гласник РС", број 84/05
- Уредба о критеријумима за одређивање најбољих доступних техника, за примену стандарда квалитета, као и за одређивање граничних вредности „Службени гласник РС”, број 84/05
- Уредба о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима "Службени гласник РС", број 84/05
- Уредба о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола „Службени гласник РС”, број 84/05

- Уредба о превозу опасних материја у друмском и железничком саобраћају "Службени гласник РС", број 53/02

Важећи Правилници у области заштите животне средине

- Правилник о садржини потврде о изузимању од обавезе прибављања дозволе за складиштење инертног и неопасног отпада "Службени гласник РС", број 73/10
- Правилник о условима под којима се фосили, минерали и кристали могу дати правном лицу на заштиту и чување "Службени гласник РС", број 79/10
- Правилник о управљању медицинским отпадом "Службени гласник РС", број 78/10
- Правилник о садржају и начину вођења регистра заштићених природних добара "Службени гласник РС", број 81/10
- Правилник о садржини и методама израде стратешких карата буке и начину њиховог приказивања јавности "Службени гласник РС", број 80/10
- Правилник о критеријумима за издвајање типова станита Правилник о критеријумима за издвајање типова станита, о типовима станита осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станита и о мерама заштите за њихово очување "Службени гласник РС", број 35/10
- Правилник о начину и поступку управљања отпадним гумама "Службени гласник РС"; број 81/10
- Правилник о висини трошкова доделе права на коришћење еколошког знака "Службени гласник РС", број 81/10
- Правилник о условима које морају да испуњавати прихватилита за збрињавање заштићених дивљих животиња "Службени гласник РС", број 76/10
- Правилник о престанку важења Правилника о граничним вредностима, методама мерења имисије, критеријумима за успостављање мерних места и евиденцији података "Службени гласник РС", број 75/10
- Правилник о начину, алатима и средствима којима се обавља привредни риболов "Службени гласник РС", бр. 73/10
- Правилник о садржини обрасца дозволе за рекреативни риболов "Службени гласник РС", број 73/10
- Правилник о садржини обрасца годиње дозволе за привредни риболов "Службени гласник РС", број 73/10
- Правилник о форми, садржају и обиму финалног извештаја о коришћењу рибарског подручја "Службени гласник РС", број 70/10
- Правилник о садржини и начину вођења регистра привредних рибара "Службени гласник РС", број 69/10
- Правилник о специјалним техничко-технолоким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња "Службени гласник РС", број 72/10

- Правилник о програму мониторинга ради праћења стања рибљег фонда у риболовним водама "Службени гласник РС", број 71/10
- Правилник о условима за оснивање банке гена дивљих биљака, животиња и гљива Правилник о условима за оснивање банке гена дивљих биљака, животиња и гљива, начину поступања са биолоким материјалом, садржини захтева и документацији која се подноси уз захтев за издавање дозволе за оснивање банке гена, Службени гласник РС, број 65/10
- Правилник о садржају краткорочних акционих планова Службени гласник РС, број 65/10
- Правилник о о висини трошкова за издавање годиње дозволе за рекреативни риболов Службени гласник РС, број 62/10
- Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада "Службени гласник РС", број 56/10
- Образац 1 уз Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада "Службени гласник РС", број 56/10
- Образац 2 уз Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада "Службени гласник РС", број 56/10
- Прилози уз Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада "Службени гласник РС", број 56/10
- Правилник о компензацијским мерама "Службени гласник РС", број 20/10
- Правилник о садржају планова квалитета ваздуха „Службени гласник РС“, број 21/2010
- Прилог II Правилник о садржини Политике превенције удеса Прилог Методологија израде Плана заштите од удеса уз Правилник о садржини Политике превенције удеса и садржина и методологија израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, "Службени гласник РС", број 41/10
- Прилог I уз Правилник о садржини Политике превенције удеса Прилог Методологија израде Извештаја о безбедности уз Правилник о садржини Политике превенције удеса и садржина и методологија израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, "Службени гласник РС", број 41/10
- Правилник о садржини Политике превенције удеса Правилник о садржини Политике превенције удеса и садржина и методологија израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, "Службени гласник РС", број 41/10
- Прилог уз Правилник о Листи опасних материја Прилог Листа опасних материја и њихових граничних количина и листа класа опасности и граничних количина опасних материја уз Правилник о Листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса, "Службени гласник РС", број 41/10
- Правилник о Листи опасних материја Правилник о Листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса, "Службени гласник РС", број 41/10

- Правилник о садржини обавештења о новом севесо постројењу односно комплексу Правилник о садржини обавештења о новом севесо постројењу односно комплексу, постојећем севесо стројењу, односно комплексу и о трајном престанку рада севесо постројења, односно комплекса, "Службени гласник РС", број 41/10
- Прилог II - Одштетни ценовник за заштићене дивље врсте уз Правилник о одштетном ценовнику за утврђивање висине накнадештете проузроковане недозвољеном радњом у односу на строго заштићене и заштићене дивље врсте, "Службени гласник РС", број 37/10
- Прилог I - Одштетни ценовник за строго заштићене дивље врсте уз Правилник о одштетном ценовнику за утврђивање висине накнадештете проузроковане недозвољеном радњом у односу на строго заштићене и заштићене дивље врсте, "Службени гласник РС", број 37/10
- Правилник о одштетном ценовнику за утврђивање висине накнадештете проузроковане недозвољеном радњом у односу на строго заштићене и зати "Службени гласник РС", број 37/10
- Правилник о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом "Службени гласник РС", број 21/10
- Правилник о допуни правилника о висини трошкова за издавање годиње дозволе за рекреативни риболов "Службени гласник РС, бр. 20/10
- Правилник о категоризацији риболовних вода "Службени гласник РС, 13/10"
- Правилник о условима, програму и начину полагања стручног испита за рибочувара и стручног испита за рибара " Службени гласник РС, бр. 07/10"
- Правилник о условима и начину организовања рибочуварске службе " Службени гласник РС, бр. 07/10"
- Правилник о условима и поступку издавања и одузимања лиценце за рибочувара "Службени гласник РС, број 07/10"
- Прилог II - Заштићене дивље врсте биљака, животиња и гљива "Службени гласник РС", број 5/10
- Прилог I - Строго заштићене дивље врсте биљака, животиња и гљива "Службени гласник РС", број 5/10
- Правилник о проглаењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста "Службени гласник РС, бр. 5/10"
- Правилник о начину и поступку управљања отпадним гумама "Службени гласник РС", број 104/09
- Образац уз Правилник о изгледу и садржини дозволе складиштење, третман и одлагање отпада "Службени гласник РС", број 96/09
- Правилник о изгледу и садржини дозволе складиштење, третман и одлагање отпада "Службени гласник РС", број 96/09

- Правилник о условима које морају да испуњавају правна лица која вре послове систематског испитивања нивоа нејонизујућих зрачења "Службени гласник РС", број 104/09
- Правилник о садржини и изгледу обрасца извештаја о системском испитивању нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини "Службени гласник РС", број 104/09
- Правилник о условима које морају да испуњавају правна лица која вре послове испитивања нивоа зрачења "Службени гласник РС", број 104/09
- Правилник о изворима нејонизујућег зрачења од посебног интереса "Службени гласник РС", број 104/09
- Правилник о границама излагања нејонизујућим зрачењима "Службени гласник РС", број 104/09
- Правилник о садржини евиденције о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса "Службени гласник РС", број 104/09
- Правилник о начину вођења евиденције о улову рибе "Службени гласник РС", бр. 104/09
- Правилник о прекограничном промету и трговини затићеним врстама "Службени гласник РС", бр. 99/09
- Правилник о критеријумима за одређивање накнаде у поступцима легализације, критеријумима "Службени гласник РС", 89/09
- Правилник о условима које мора да испуњава управљач заштићеног подручја "Службени гласник РС", број 85/09
- Правилник о обрасцу службене легитимације чувара заштићеног подручја „Службени гласник РС”, број 84/09
- Правилник о изгледу знака заштите природе, поступку и условима за његово коришћење „Службени гласник РС”, број 84/09
- Правилник о начину одређивања и висини накнаде штете нанете рибљем фонду „Службени гласник РС”, број 84/09
- Правилник о обрасцу захтеву за издавање дозволе за складиштење, третман и одлагање отпада "Службени гласник РС", бр.72/09
- Правилник о обрасцу докумената о кретању отпада и упутству за његово попуњавања "Службени гласник РС", бр.72/09
- Правилник о обрасцу докумената о кретању опасног отпада и упутству за његово попуњавања "Службени гласник РС", бр.72/09
- Правилник о садржини и начину вођења Регистра издатих дозвола за управљање амбалажним отпадом „Службени гласник РС“, број 76/09
- Правилник о граничној вредности укупног нивоа концентрације олова, кадмијума, живе „Службени гласник РС“, број 70/09
- Правилник о начину нумерисања, скраћеницама и симболима „Службени гласник РС“, број 70/09

- Правилник о врсти и годињој количини амбалаже корићене за упаковану робу стављену у промет „Службени гласник РС“, број 70/09
- Правилник о врсти амбалаже са дугим веком трајања „Службени гласник РС“, број 70/09
- Правилник о критеријумима за одређивање шта може бити амбалажа „Службени гласник РС“, број 70/09
- Правилник о годињој количини амбалажног отпада по врстама „Службени гласник РС“, број 70/2009
- Правилник о ближим условима и поступку за добијање права на коришћење еколошког знака, елементима, изгледу и начину употребе еколошког знака "Службени гласник РС", бр. 3/09
- Правилник о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе "Службени гласник РС", број 30/06
- Правилник о садржини и изгледу интегрисане дозволе "Службени гласник РС", број 30/06
- Правилник о граничним вредностима, методама мерења имисије, критеријумима за успостављање мерних места и евиденцији података "Службени гласник СРЈ", број 52/92, 30/99 и "Службени гласник РС", број 19/06
- Правилник о садржини захтева о потреби процене утицаја "Службени гласник РС", број 69/05
- Правилник о садржини студије "Службени гласник РС", број 69/05
- Правилник о раду техничке комисије "Службени гласник РС", број 69/05
- Правилник о поступку јавног увида презентацији и јавној расправи о студији о процени утицаја на животну средину "Службени гласник РС", број 69/05
- Правилник јавна књига "Службени гласник РС", број 69/05
- Правилник о садржини и начину вођења регистра издатих интегрисаних дозвола „Службени гласник РС“, број 69/05
- Правилник о методологији за израду интегралног катастра загађивача "Службени гласник РС", број 69/05
- Правилник о ближим условима-емисије и имисије "Службени гласник РС", број 5/02
- Правилник о условима и начину разврставања чувања секундарних сировина "Службени гласник РС", број 55/01
- Правилник о границама радиоактивне контаминације животне средине и о начину спровођења деконтаминације "Службени гласник СРЈ", број 9/99
- Правилник о условима за промет и коришћење радиоактивних материјала рендген апарата "Службени гласник СРЈ", број 32/98

- Правилник о условима које морају испуњавати правна лица - деконтаминација "Службени гласник СРЈ", број 9/99
- Правилник о начину поступања са отпаcima који имају својства опасних материја "Службени гласник СРЈ", број 12/95
- Правилник о начину и условима сакупљања чувања радиоактивног отпадног материјала "Службени гласник СРЈ", број 9/99
- Правилник о критеријумима за разврставање отрова у групе и методама за одређивање "Службени гласник СФРЈ", број 79/91
- Правилник о критеријумима за одређивање локације и уређење депонија отпадних материја "Службени гласник РС", број 54/92
- Правилник о границама радиоактивне контаминације "Службени гласник СРЈ", број 9/99
- Правилник о границама излагања јонизујућим зрачењима "Службени гласник СРЈ", број 32/98
- Правилник о дозвољеном нивоу буке "Службени гласник СРЈ", број 54/92

Остали важећи законски документи у области заштите животне средине

- Стратегија управљања отпадом за период 2010.-2019. "Службени гласник РС, број 29/10"
- Директива о поступању у издавању дозвола за увоз птица на територију Републике Србије
- Директива о критеријумима за ослобађање од плаћања увозних дажбина на опрему која служи непосредно за заштиту животне средине Стратегија увођења чистије производње у Републици Србији "Службени гласник РС", број 17/09
- Директива о обавези планирања и извештајавања инспекције за заштиту животне средине
- Информација о противправној градњи у националним парковима и другим заштићеним природним добрима
- Списак отрова чији су производња промет и коришћење забрањени "Службени гласник РС", број 72/06
- Указ о проглаењу Закона о потврђивању конвенције о биолошкој разноврсности "Службени гласник СРЈ", број 11/01
- Указ о проглаењу Закона о потврђивању конвенције о међународном промету угрожених врста дивље фауне и флоре "Службени гласник СРЈ", број 11/01
- Одлука о стручној спреми и здравственим условима лица која раде са изворима јонизујућих зрачења "Службени гласник СРЈ", број 45/97
- Одлука о систематском испитивању садржаја радионуклида у животној средини "Службени гласник СРЈ", број 45/97
- Одлука о обележавању отрова у промету "Службени гласник СРЈ", број 38/97

- Одлука о евиденцијама о изворима јонизујућих зрачења "Службени гласник СРЈ", број 45/97
- Конвенција о мочварама које су од међународног значаја нарочито као станита птица мочварица "Службени гласник СФРЈ", број 9/77

Током маја 2009. године усвојен је "зелени пакет"- 16 закона из области заштите животне средине у складу са директивом ЕУ.

Циљ пакета закона је заштита свих сегмената животне средине (ваздух, вода, земљиште и отпад), свега оног то на било који начин угрожава животну средину, здравље људи, животиња и биљака.

Најновија еколошка политика обухвата три кључна сегмента:

1. промењено место и значај проблематике животне средине
2. Ново сватање стандарда животне средине у склопу интеграционих процеса
3. Нови однос сектора привреде и сектора заштите животне средине

Законом о изменама и допунама Закона о заштити животне средине ("Сл.гл.РС", бр.135/04 и 36/09) обезбеђује се потпуније остварење превенције и предострожности, начела очувања природних вредности, начела одрживог развоја, начела "загађивач и корисник плаћа" прописивање мера за безбеднији рад индустријских објеката, увођење подстицајних мера, али и одговарајућих санкција.

Нови Закон о управљању отпадом ("Сл.гл.РС", бр.36/09) представља интегрални приступ уређењу проблематике и успостављање одрживог система којим се обезбеђује :

- Разграничење надлежности републичке, покрајинске и локалне са већим овлаћењима и надлежностима локалних самоуправа
- Регионални приступ управљања отпадом
- Предострожност
- Начело - принцип : "загађивач плаћа"
- Развој рециклажне индустрије
- Реструктуирање и трансформација сектора услуга
- Одговорност произвођача и увозника
- Укључивање приватног сектора

Закон о амбалажи и амбалажном отпаду ("Сл.гл.РС", бр.36/09) уређује: амбалажу која се ставља у промет, амбалажни отпад (комунални и индустријски), слободан пласман на тржити, увођење добровољног споразума (између државне управе и привредних субјеката), увођење депозитног система за амбалажу која се користи за паковање хемикалија.

Политика управљања отпадом у ЕУ је заснована на Стратегији управљања отпадом и уграђена је у основне Директиве ЕУ о отпаду: Оквирну директиву (Директиве 75/442/ЕЕЦ), Директиву о опасном отпаду (Директиве 91/689/ЕЕЦ), као и у Уредбу о транспорту отпада (Council regulation 259/93 ЕЕЦ).

Национални циљеви у управљању амбалажом и амбалажним отпадом утврђени су Националним планом смањења амбалажног отпада за период од 2010-2014.

Стратегија управљања отпадом за период 2010.-2019., "Службени гласник РС, број 29/10" представља базни документ којим се обезбеђују услови за рационално и одрживо управљање отпадом на нивоу Републике.

Процес придруживања Европској унији и хармонизација домаћег и европског законодавства у области отпада обухватили су и основне принципе који се примењују у циљу побољања система управљања отпадом на простору наше земље :

- смањење количина насталог отпада
- превенцију настајања отпада
- решавање проблема отпада на месту настанка
- принцип сепарације отпада
- принцип рециклаже што веће количине отпада
- принцип рационалног коришћења постојећих капацитета за прераду отпада
- принцип рационалне изградње постројења за третман
- принцип мониторинга загађења у циљу очувања квалитета животне средине

Систем управљања отпадом у Републици Србији чини велики број прописа који непосредно или посредно уређују област управљања отпадом.

Овим прописима за управљање отпадом парцијално се уређују (зависно од врсте и својстава отпада) и прописују мере заштите животне средине од штетног дејства отпада и опасног отпада.

2.2. Одговорност Локалне самоуправе у управљању отпадом

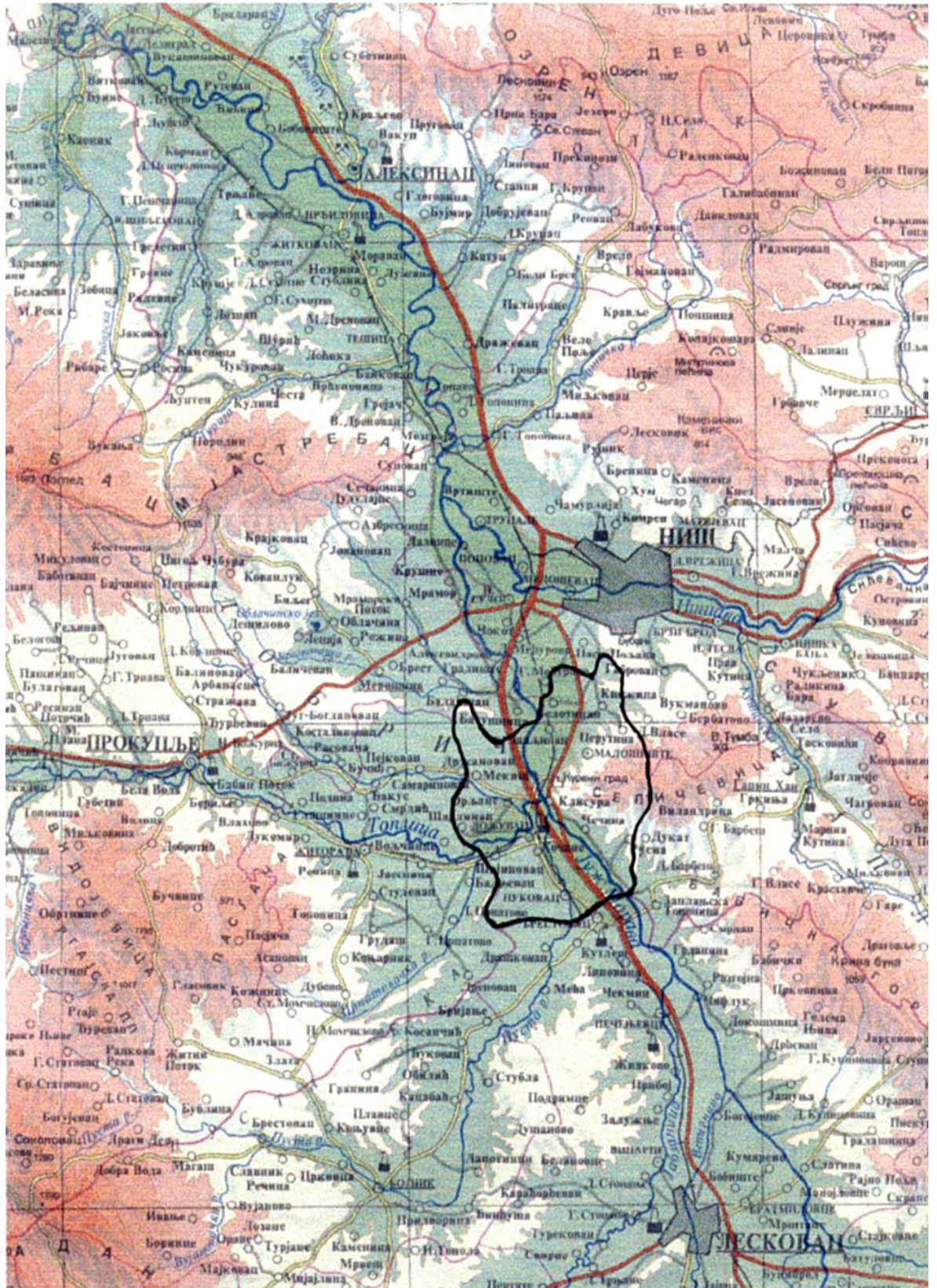
Јединица локалне самоуправе у складу са Законом :

- 1) доноси локални план управљања отпадом, обезбеђује услове и стара се о његовом спровођењу;
- 2) уређује, обезбеђује, организује и спроводи управљање комуналним, односно инертним и неопасним отпадом на својој територији, у складу са законом;
- 3) уређује поступак наплате услуга у области управљања комуналним, односно инертним и неопасним отпадом, у складу са законом;
- 4) издаје дозволе, одобрења и друге акте у складу са овим законом, води евиденцију и податке доставља министарству;
- 5) на захтев министарства или надлежног органа аутономне покрајине даје мишљење у поступку издавања дозвола у складу са овим законом;
- 6) врши надзор и контролу мера поступања са отпадом у складу са овим законом;
- 7) врши и друге послове утврђене законом.

Јединица локалне самоуправе својим актом одређује органе и службе надлежне за обављање ових послова.

Послови који се односе на инертни и неопасни отпад, као и послови из тач. 4) и 6) обављају се као поверени послови.

3. ОПШТИНА ДОЉЕВАЦ, ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА

Карта 1. Положај општине Дољевац

Територија општине Дољевац обухвата део плодне јужноморавске долине између градова Ниша и Лесковца, односно јужни део Нишке и северни део Лесковачке котлине, које су њеном средињем делу повезане познатим Корвинградским теснацом.

Овај интересантан природни пролаз кроз који се провлаче Јужна Морава, железничка пруга и друге саобраћајнице, чине најистуренији обронак планине Селичевике, на коме се налазе остаци древног средњовековног града Копријана, са источне, и омање брдо Кумига, на чијем се врху налази јо старија, више пута руена и обнављана, црква св. Јована, са западне стране. Својим положајем, изгледом и старином два споменика доминирају иром околином, из далека привлаче пажњу и пркосе времену.

На западу је Дољевачко подручје широко отворено према Топлици и Добричу, захватајући југоисточне плодне таласасте делове овог познатог поља, док на истоку просторно мањи део општинског атара чине питоме падине и планински делови Селичевике. Дољевачка општина је окружена територијом града Ниша и општинама Гацин Хан, Лесковац, Житорађа и Мериона.

Општина Дољевац је саобраћајно чворите из кога се од главног међународног пута и пруге Београд-Ниш-Солун одваја пруга и пут ка Прокупљу и Курумлији.

Општина Дољевац заузима површину од 121 км² на којој, према попису из 2002. године, у 16 насеља са 5.450 домаћинстава живи 20.306 становника.

По површини долази у ред најмањих општина у Србији то са бројем становника и густином насељености није случај. Са просечном густином од 169 становника по једном км² сврстава се у ред густо насељених подручја и општина.

Припадајућа насеља општине Дољевац која се налазе на десној обали Јужне Мораве су: Белотинац, Чапљинац, Кнежица, Ђурлина, Перутина, Малоите, Чечина и Русна. Остала насеља су на левој обали, и то: Меки, Орљане, аринац, Шаиновац, Кочане, Пуковац и Насеље “21 мај” чије је становништво уписивано као становништво Орљана.

3.1. Природна основа

Геолоки састав

Подручје општине Дољевац карактерише веома низак степен изражености. Једина геолока истраживања која су вршена на овом подручју обављена су пре петнаест година и односила су се на резерве шљунка. Том приликом су утврђене скромне резерве шљунка на подручју Чечине, Чапљинца, Дољевца и Пуковца, укупног обима 20 милиона м³. Претпоставља се, међутим, да су резерве шљунка далеко веће.

Селичевика - громадна планина Родопске масе која се издиже јужно од Ниша са највишим секторима код Мале Ибровнице и Велике Тумбе (903 м). Орографски се пружа од Јужне Мораве на југозападу до реке Кутине на североистоку. На том правцу оса јој је дугачка 14.5 км (у ваздуној линији) или 16.5 км (по слемени). На северозападу благо пада према Нишкој, а на југоистоку ка Барбешкој котлини. На овом простирању најшира је између Радичког рида код села Горњег Барбеша и Бербатовског дела (око 8 км).

3.2. Геотектонска структура и рељеф

Централни део географског простора општине Дољевац, од севера према југу, у речним долинама, представља равница, која се постепено уздиже према западу и прелази у равничарско-брежуљкасто земљиште. То су, у ствари, дилувијална и алувијална земљита, по својој постанку млађе творевине рељефа и најпогоднија за обрађивање. Део алувијалне равни, поред речних токова, је најважнији, са надморском висином око 200 м, док се просечна надморска висина земљишта у западном делу

општине креће око 230 м. У истом делу општине, правцем исток - запад, пружа се планина Селичевица и захвата незнатан, тек пети део општинског простора.

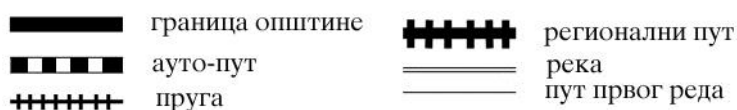
Овај масив се простире од Кутинске реке и Суве планине на истоку, до Ј. Мораве на западу, Нишког поља на северу и Бабичке горе на југу.

Селичевица спада у средње високе планине са највећом надморском висином од 903 м а по постанку и карактеристикама припада Родопској маси планина. Масив Селичевица је грађен од силикатних стена, међу којима доминирају кристаласти криљци, филити и кварцити, док се веома ретко срећу анфиболити.

Тачке апсолутних висина на територији општине крећу се од 806 м код Црног језера на Селичевици, до 188 м, поред Јужне Мораве, код села Чапљинца.

Насеља

Општина Дољевац састоји се од шеснаест насеља сметених на обалама Јужне Мораве. На десној обали Јужне Мораве налазе се насеља Белотинац, Чапљинац, Кнежица, Ђурлина, Перутина, Малошиште, Клисура, Чечина и Русна. Остала насеља су на левој обали и то: Мекиш, Орљане, Насеље “21 мај”, Шљунка, Дољевац, Шаиновац, Кочане и Пуковац.

Карта 2. Територија општине Дољевац са припадајућим насељима

Велики број насеља Дољевачке општине спада у ред већих сеоских насеља. Највећа насеља су: Пуковац са 4.133 становника и Малоите са 2.969 становника, а најмања су Ћурлина и Клисуре са по 187 становника. Просечна величина насеља је 1.269 становника, то је високо изнад просека у Србији.

3.4. Насеља према броју становника

Редни број	2 0 0 2. г о д и н а	
	Насеље	Број становника
1.	Пуковац	4.133
2.	Малоиште	2.969
3.	Дољевац	1.802
4.	Кочане	1.740
5.	Орљане	1.655
6.	Белотинац	1.365
7.	Мекиш	1.169
8.	Чапљинац	1.024
9.	Шаиновац	984
10.	Шарлинац	912
11.	Чечина	835
12.	Кнежица	610
13.	Русна	529
14.	Перутина	205
15.	Клисуре	187
16.	Ћурлина	187

Табела 2.. Редослед насеља према броју становника

Извор. Републички завод за статистику - Попис становништва 2002. године.

3.5. Насеља према густини насељености

Просечна густина насељености општине Дољевац износи 169 становника на км² то је сврстава у ред густо насељених подручја и општина. Редослед насеља према густини насељености дат је у табели 16.

Редни број	Насеље	Територија у м ²	Број становника	Густина насељености ст./км ²
1.	Дољевац	3.173.438	1.802	568
2.	Кочане	6.416.544	1.740	271
3.	Белотинац	5.706.503	1.365	239
4.	Пуковац	17.753.532	4.133	233
5.	Шаиновац	4.344.453	984	227
6.	Кнежица	3.138.348	610	194
7.	Чапљинац	5.709.575	1.024	179
8.	Орљане	9.299.780	1.655	178
9.	Малоиште	17.626.928	2.969	168
10.	Шарлинац	5.723.756	912	159
11.	Мекиш	9.511.044	1.169	123

12.	Чечина	8.913.979	835	94
13.	Клисура	2.534.691	187	74
14.	Русна	11.530.307	529	46
15.	Перутина	5.056.924	205	41
16.	Ђурлина	4.809.621	187	39

Табела 3. Редослед насеља према густини насељености

Извор. Катастарска управа општине Дољевац и попис становништва 2002.године.

Од укупно 16 насеља на територији општине Дољевац чак 11 насеља има густину насељености већу од 100 становника на км², а 5 насеља има густину већу од 200 становника на км². Највећу густину насељености има Дољевац са чак 568 становника на км².

Најмању густину насељености имају насеља која су смештена у подножју или на ободима планине Селичевице, удаљена од главног друма и железнице. То су: Ђурлина, Перутина, Русна, Клисура и Чечина.

3.6. Привредне делатности

Општина Дољевац спада у ред најнеразвијених општина у Србији, а привредни развој овог подручја у послератном периоду карактерише недовољна дефинисаност основних праваца и развоја.

У привредној структури општине, поред пољопривреде као водеће гране, заступљене су и друге делатности-индустрија, занатство, трговина, и слично. Њихов развој почиње већ у првим годинама после Другог светског рата, изградњом једног броја привредних објеката и оснивањем првих предузећа. Нека од њих су, из разних разлога, престала са радом, док један број и данас обавља своју делатност, али ваља истаћи да су сва на одређени начин и у своје време дала одређени допринос бржем привредном и друштвеном развоју средине.

Друга значајна карактеристика у развоју становништва Дољевачке општине, од ослобођења до данас, је промена у њеној економско-социјалној структури. Непосредно после Другог светског рата, доминантно место у структури становништва чинило је пољопривредно становништво, са извесним процентом мешовитог становништва (радници који су се бавили и пољопривредном производњом) и занемарљивим бројем непољопривредног становништва. Већ од првих послератних година отвара се процес масовног запошљавања радника, такође масовног школовања младе генерације и њеног преласка у друге делатности, то утиче на рапидно смањивање чисто пољопривредног становништва и повећање категорије мешовитог и непољопривредног становништва.

3.7. Пољопривреда

По географско-климатским условима шира околина Дољевца је изразито пољопривредни крај тако да је пољопривреда основна привредна делатност у општини. Од 12.126 хектара укупне површине, под пољопривредним површинама се налази близу 9.300 хектара, или 76,69 %, а њихову структуру чине оранице и баште са око 7.700 хектара, воћнаци са близу 300, виногради са око 500 и ливаде са 200 хектара, то значи да на обрадиве површине отпада око 8.700 хектара, а остатак од око 570 хектара је под пашњацима. Обрадиве површине су са око 98 % у приватном власништву.

4. ТРЕНУТНО СТАЊЕ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ

Организовано изношење смећа на територији општине Доњевац врши Јавно комунално предузеће Доњевац.

Одлагање отпада са територије општине Доњевац без сортирања и без третмана отпада се врши на градској депонији у Нишу у складу са Протоколом број 01-111/99 између општине Доњевац и града Ниша.

Идентификациони подаци “ЈКП Доњевац” :

Назив Фирме : Јавно комунално предузеће Доњевац

Матични број : 17449907

ПИБ : 102125728

Шифра делатности : 3811 Сакупљање отпада који није опасан

Број запослених : 25

4.1. Тренутно стање ЈКП Доњевац

Табела 4. Квалификациона структура запослених радника ЈКП дела који се бави управљањем отпада

Р.бр.	Позиција	Број радника	Процентуалн о учеће	Бруто примања
1	- Неквалификовани	12	48%	361.000
2	- Полуквалификовани			
3	- Квалификовани	8	32%	290.000
4	- Средња стручна спрема	4	16%	235.000
5	- Виша стручна спрема	1	4%	68.000
6	- Висока стручна спрема-магистри-доктори наука			
	Укупно:	25		954.000

4.2. Старосна структура запослених радника ЈКП дела који се бави управљањем отпада

Табела 5. Процентуално учеће старосне структуре радника у ЈКП Доњевац

Р.бр.	Позиција	Број радника	Процентуалн о учеће
1	До 20 година		
2	21-25	1	4%
3	26-30	2	8%
4	31-35	3	12%
5	36-40	5	20%
6	41-45	8	32%
7	46-50	5	20%
8	51-55	1	4%
9	56-60		
10	Преко 60		
	Укупно:	25	100%

4.3. Систематизација радних места запослених радника ЈКП дела који се бави управљањем отпада

Табела 6. Систематизација радних места у ЈКП Дољевац

Р. бр.	Назив радног места	Број извршилаца	Степен стручности	Врста стручне спреме	Година старости	Радно искуство [година]	Бурто примања (Дин.)
1	Генерални директор	1	IV	ССС	40	5	77.000
2	Технички директор	1	IV	ССС	35	5	70.000
3	Финансијски руководиоц	1	VI	ВС	52	22	68.000
4	Књиговодство	1	IV	ССС	32	8	43.000
5	Шеф комуналне делатности	1	IV	ССС	47	6	45.000
6	Возач камиона	2	IV	КВ	55 и 42	25 и 7	42.000
7	Возач трактора	2	IV	КВ	38 и 41	7 и 10	39.000
8	Инкасант	4	IV	ССС и КВ	32 - 45	3 - 8	32.000
9	Портир	1	I	НКВ	41	7	31.000
10	Физички радник	11	I	НКВ	28 - 55	3 - 11	30.000
	УКУПНО:	25					954.000

4.4. Биланс стања и успеха Јавног комуналног предузећа

Посебни изводи из Биланса

Основни елементи биланса успеха Јавног комуналног предузећа у периоду 2006-2009

Табела 7. Биланс успеха ЈКП Дољевац по годинама

Бр	Позиција	2006		2007		2008		2009		2010 (План)	
		мил. дин.	%	мил. дин.	%	мил. дин.	%	мил. Дин.	%	мил. дин.	%
1.	Укупни приходи	33.473		35.437		45.911		46.300		66.179	
1.1.	Пословни приход	33.457		35.377		45.848		46.250		66.099	
1.2.	Други приходи	16		60		63		50		80	
2.	Расходи	33.456		34.991		45.901		46.250		66.059	
2.1.	Трошкови материјала	8.518		6.544		10.165		9.250		19.350	
2.2.	Трошкови зарада	17.783		19.760		24.590		26.000		30.349	
2.3.	Амортизација	1.293		1.111		578		700		800	
2.4.	Друго	5.862		7.576		10.478		10.300		15.560	
3.	БРУТО ДОБИТ	17		446		10		50		120	
3.1	Порез на добит										
4.	НЕТО ДОБИТ /ГУБИТАК	17		446		10		50		120	

4.5. Преглед услуга-прихода Јавног комуналног предузећа (2009)

Табела 8. Приходи ЈКП Дољевац у 2009.год.

Бр	Услуге/производи	Количина у јединицама мере	Учеће у укупним приходима	
			Вредност	Удео %
1.	Изношење смећа		19.000	40
2.	Чишћење и прање улица			
3.	Дивље депоније			
4.	Одржавање зелених површина		3.000	4
5.	Продаја цвећа			
6.	Погребне услуге		3.000	6
7.	Продаја погребне опреме			
8.	Пијачне услуге		1.500	3
9.	Паркинг			
10.	Остале ванредне услуге		19.800	37
	УКУПНО		46.300	

4.6. Општи подаци о ликвидности и задужености ЈКП (млн. дин.)

Табела 9. Ликвидност и задуженост ЈКП дољевац

Бр	Опис	2006	2007	2008	2009
1.	Сопствени капитал + дугорочне обавезе	2.651	2.651	2.651	2.651
2.	Укупне обавезе (краткорочне и дугорочне)	7.907	5.331	9.355	9.425
3.	Основна средства и дугорочни пласмани	4.552	4.379	5.024	5.200
4.	Залихе	67	37	809	420

4.7. Ненаплаћена потраживања (у 000 дин)

Табела 10. Преглед ненаплаћених потраживања

Бр	Опис	31/12/2006		31/12/2007		31/12/2008		31/12/2009	
		Укупно	Чврсти отпад	Укупно	Чврсти отпад	Укупно	Чврсти отпад	Укупно	Чврсти отпад
1.	Домаћинства	914		115		1828		1365	
2.	Индустрија/предузећа			150		140		125	
3.	Јавни сектор	135		160		190		175	
	УКУПНО	1.164		2.326		2.158		1.665	

4.8. Списак инвестиција које су извршене у предузећу током последњих 10 година

Табела 11. Инвестиције ЈКП Дољевац у последњих 10 година

Бр	Инвестиције	Укупна вредност инвестиција мил. дин.	Финансирање У 000. дин.*		Период реализације
			П	Б	
1.	Камион смећар ТАМ 190	0.453	П		2002.
			Б	453	
			К		
			Д		
2.	Камион смећар ФАП 1921	2.3	П		2005.
			Б	2.300	
			К		
			Д		
3.	Багер „Прогрес“ мултифункционални	1.287	П		2005.
			Б	1.287	
			К		
			Д		
4.	Тракторска цистерна за осоку	0.153	П		1998.
			Б	150	
			К		
			Д		
5.	Трактор ИМТ 542, косачица ротациона	1	П	250	1999.
			Б	500	
			К		
			Д	250	
6.	Трактор „ТАФЕ“ ДИ 400	0.920	П	160	2009.
			Б	520	
			К		
			Д	240	

П-ресурси предузећа; Б-Буџет; К-Кредит; Д-Друго

4.9. Подаци о основним средствима

Табела 12. Основна средства ЈКП Дољевац

Подаци о основним средствима			
Списак зграда у власништву			
Зграда – назив и сврха	површина м ²	Година изградње	Књиговодствена вредност у 000 дин (31/12/2009)
1. Управна зграда	101	1978.	Дате 2005. године на коришћење на 30 година

Табела 13. Опрема за транспорт отпада у ЈКП Дољевац

Назив опреме За транспорт отпада	тип/модел (за камионе капацитет- запремина-	Година производње	Књиго водствена вредност (31.12.200	Употреба за активности прикупљања чврстог

	носивост)		9)	отпада	
				ДА	НЕ
Смећар за Изношење ђубрива из контејнера и канти ФАП 1921	10 м ³	1992.		ДА	
Смећар за Изношење отпада из канти ТАМ 190	15 м ³	1985.		ДА	
Трактор са приколицом	3,5 м ³	1996.		ДА	
Камион кипер „КАМАЗ“	7 м ³	1996.		ДА	
ЈСВ – мултифункционална машина (багер и утоварна лопата)	0,5/1м ³	2010		ДА	

4.10. Преглед пословања дела који се бави управљањем отпада у оквиру ЈКП

Табела 14. Покривеност услугама сакупљања отпада

Опис	2006	2007	2008	2009	План 2010
Укупно становника	19.561	19.561	19.561	19.561	19.561
Градско	1.625	1.625	1.625	1.625	1.625
Сеоско	17.936	17.936	17.936	17.936	17.936
<i>Укупно</i>	<i>19.561</i>	<i>19.561</i>	<i>19.561</i>	<i>19.561</i>	<i>19.561</i>
Покривено становника					
Градско	1.625	1.625	1.625	1.625	1.625
Сеоско	6.000	6.800	7.500	8.500	10.000
<i>Укупно</i>	<i>7.625</i>	<i>8.425</i>	<i>9.125</i>	<i>10.125</i>	<i>11.625</i>

Табела 15. Цене прикупљања чврстог отпада и приход без пореза (2009)

Бр	Корисници	дин./ м2, месечно	површина/ м2	приходи/ годиње 000 дин	процент наплате %	Очекивани годињи приходи 000 дин
1.	Домаћинства	185		8.000	85	9.500
2	Индустрија/ предузећа	370-1.110		300		350
	Отворени простор			500		570
	Затворени простор			2.000		2.200
3	Занатлије			200		230

	I категорија				
	II категорија				
	III категорија				
	УКУПНО			11.000	12.850
	Субвенције СО			8.000	10.000
	СВЕГА			19.000	22.850

Табела 16. Садања цена (без пореза)

Бр	Корисници	дин./ м2 месечно
1.	Домаћинства	185
2.	Индустрија/предузећа	370-1.110
3.	Јавни сектор	370-1.110

Табела 17. Трошкови и количина прикупљања чврстог отпада (у 000 дин)

	Трошкови прикупљања чврстог отпада	2006	2007	2008	2009
1	Директни Трошкови радне снаге	7.200	8.000	9.900	10.500
2	Трошкови материјала	3.400	2.700	4.000	3.700
3	Одржавање				
4	Амортизација	520	500	250	350
5	Финансијски Трошкови				
6	Режијски Трошкови	280	300	450	400
7	Други Трошкови	300	402	700	800
8	Ел. Енергија, вода, дизел гориво	1.800	2.300	3.100	3.250
9		13.507	14.380	18.405	19.020
10		13.500	14.202	18.400	19.000
11		7	178	4	20
	УКУПНО				

- Метод издавања рачуна и наплате:

Рачуни које издаје ЈКП обухватају све услуге ЈКП-а (Изношење смећа, погребне услуге, одржавање канализације, и сл.) Исте достављају и наплаћују инкасанти ЈКП-а лично. Али имамо и примера електронског плаћања. Разлози неплаћања – комуналних услуга, произилазе из тога што задуживање још увек није свеобухватно и до сада нису примењиване никакве санкције за неплатише.

Цене се одређују по боду – од 1 до 60. Вредност бода је сада 200 динара. У последње 3 године цене су мењане само до максимално одређеног процента од стране Владе РС, односно у складу са Планом и програмом пословања, на који даје сагласност локална Скупштина.

Табела 18. Цене бода по годинама

Година	Цена бода без ПДВ-а	Цена бода са ПДВ-ом
2006.	148	160
2007.	155	170
2008.	170	180
2009.	176	190
2010.	185	200

4.11. Организациона структура ЈКП

УПРАВНИ ОДБОР → ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР → ДИРЕКТОР СЕКТОРА

→ ФИНАНСИЈСКИ РУКОВОДИОЦ → ПОСЛОВОЋЕ → ЗАПОСЛЕНИ

Управљачка структура и капацитет нису у довољној мери заступљени за све послове и надлежности које у овом тренутку обавља ЈКП . Сви недостаци управљачке структуре биће отклоњени формирањем Регионалног предузећа за управљање отпадом. Било који други начин решавања овог проблема створиће веће трошкове са мањим помаком у резултатима.

ЈКП “Дољевац”, припрема План и програм пословања у оквиру припреме и доношења одлуке о буџету за сваку буџетску годину. План и програм се доноси у складу са смерницама Владе РС, Ревидираног меморандума о буџету, као и смерницама које даје локална самоуправа. Управни одбор ЈКП-а усваја План и програм пословања, док сагласност на план и програм даје локална Скупштина.

5. НАЧИН УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ

Предузеће које врши евакуацију отпада је ЈКП »Дољевац« - Дољевац.

Управљање отпадом на територији општине Дољевац се врши према плану и програму ЈКП Дољевац којим су обухваћена сва насеља на територији општине, највећи део домаћинстава, привредна друтва, установе, предузетничке радње.

Програм сакупљања и одношења смећа се реализује кроз недељни распоред Изношења смећа по данима и насељима.

Подаци о свим насељима у општини

Табела 19. Насеља у општини са дужином путева

редни број	катастарска општина	број становника 2002.	површина			Путна мрежа У км	
			број домаћинстава 2002.	Просечан број становника по домаћинству	км ²	Улице у насељима	Регионални путеви

1	Белотинац	1321	370	3.57	5,71	7.13	P214 - 16.54 км
2	Дољевац	1625	501	3.24	3,17	7.58	
3	Клисура	184	64	2.875	2,53	1.60	P221 - 4.43 км
4	Кнежица	586	171	3.4	3,14	1.80	
5	Кочане	1591	468	3.39	6,42	8.80	P245 - 5.40 км
6	Малоите	2933	798	3.67	17,63	18.88	
7	Меки	1137	283	4.02	9,51	6.73	Локални путев и између насеља – укупна дужина у км
8	Орљане	1612	435	3.71	9,30	9.10	
9	Перутина	204	75	2.72	5,06	1.78	
10	Пуковац	3956	1003	3.58	18,07	22.54	
11	Русна	516	179	2.88	11,53	2.35	
12	Ђурлина	193	58	3.32	4,81	1.45	
13	Чапљинац	1008	265	3.80	5,71	6.03	
14	Чечина	834	224	3.72	8,91	2.45	
15	Шајиновац	955	248	3.85	4,34	5.78	
16	Шарлинце	906	225	4.02	5,72	6.40	
	ОПШТИНА ДОЉЕВАЦ	19.561	5.367	3.64	121,56	110.40	59,90

Табела 20. Укупна дневна количина отпада у односу на број становника и број домаћинства у општини Дољевац

редни број	катастарска општина	број становника 2002.	површина			Путна мрежа У км	Просечна дневна количина отпада у растреситом стању	
			број домаћинстава 2002.	Просечан број становника по домаћинству	км ²		м ³	т
1	Белотинац	1321	370	3.57	5,71	7.13	4.87	1.70
2	Дољевац	1625	501	3.24	3,17	7.58	5.99	2.10
3	Клисура	184	64	2.875	2,53	1.60	0.68	0.24
4	Кнежица	586	171	3.4	3,14	1.80	2.16	0.76
5	Кочане	1591	468	3.39	6,42	8.80	5.86	2.05
6	Малоите	2933	798	3.67	17,63	18.88	10.81	3.78
7	Меки	1137	283	4.02	9,51	6.73	4.19	1.47
8	Орљане	1612	435	3.71	9,30	9.10	5.94	2.08
9	Перутина	204	75	2.72	5,06	1.78	0.75	0.26
10	Пуковац	3956	1003	3.58	18,07	22.54	14.58	5.10

11	Русна	516	179	2.88	11,53	2.35	1.90	0.67
12	Ђурлина	193	58	3.32	4,81	1.45	0.71	0.25
13	Чапљинац	1008	265	3.80	5,71	6.03	3.72	1.30
14	Чечина	834	224	3.72	8,91	2.45	3.07	1.08
15	Шајиновац	955	248	3.85	4,34	5.78	3.52	1.23
16	Шарлинце	906	225	4.02	5,72	6.40	3.34	1.17
ОПШТИНА ДОЉЕВАЦ		19.561	5.367	3.64	121,56	110.40	72.09	25.23

извор: Републички геодетски завод - Служба за катастар непокретности Доњевац;
Републички завод за статистику Србије Београд

Прикупљање отпада се врши у контејнерима од 1,1 м³, који су распоређени у центрима насеља, док највећи број домаћинстава користи непрофесионалне канте за смеће.

Начин прикупљања и начин транспорта :

Табела бр. 21. Начин прикупљања (посудама) и начин транспорта (возилима – процентуално)

Начин прикупљања (врсте и број посуда)	Контејнери од 5 м ³	
	Контејнери од 1100 л	93
	Канте до 120 л	4000
	Кесе	2000
	Остало	1500
Начин транспорта (процентуално у односу на укупну растреситу количину отпада)	Аутоподизачи	
	Смећари	80%
	Трактори са приколицом	10%
	Остала возила	10%

Табела 22. Број и врста судова за прикупљање отпада по насељима

Р.бр. реона	Локација	Број судова	
		Канте до 120 л - процењени број	Контејнер 1,1 м ³
1	Шарлинац	156	3
2	Орљане	335	9
3	Меки	153	3
4	Доњевац	451	19
5	Пуковац	773	20
6	Кочане	368	4
7	аиновац	148	5

8	Малоите	558	7
9	Чапљинац	175	5
10	Белотинац	260	6
11	Клисура	51	2
12	Чечина	134	6
13	Русна	156	0
14	Кнежица	171	2
15	Ђурлина	58	0
16	Перутина	53	2
	Укупно:	4000	93

СМЕЋЕ СЕ ОДЛАЖЕ НА ГРАДСКОЈ ДЕПОНИЈИ У НИШУ, НА ОСНОВУ ПРОТОКОЛА БРОЈ 01-111/99 ИЗМЕЂУ ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ И ГРАДА НИША

Одлагање отпада без третмана и сортирања се врши на градској депонији у Ниу. Одлагање отпада на Нишкој депонији врши се тако то се по одлагању отпада (без издвајања секундарних сировина и сепарирања) цео одложени отпад компатктира и застире слојем инертног материјала.

Локација депоније :

Депонија се налази на северној страни општине Доњевац у КО Ђурлина, која се граничи са територијом општине Ниш и градске општине Палилула. Прилаз депонији је преко регионалног пута Р 214 Ниш- Лесковац (до Кнежице), односно локалног пута који поред новог Нишког гробља и Бубња води до Ниша, на око 15км од Доњеваца.

Депонија је била више пута од стране инспекције за заштиту животне средине забрањивана за употребу, али је на истој локацији предвиђена и регионална депонија на којој ће одлагање отпада поред општине Доњевац, вршити и град Ниш, општина Гаџин Хан, Мериона, Алексинач, Сврљиг, Соко Бања и Ражањ.

5.1. Дивља сметилишта на територији општине Доњевац

Нелегално збрињавање отпада или настајање тзв "дивљих сметилишта" значи одлагање отпада на јавне или приватне површине без за то прописаних законских дозвола. Недозвољено је одлагати отпад на јавним површинама, зеленим површинама, путним појасевима, корита река и канала, и другим местима која за то нису предвиђена. Настајање дивљих сметилишта има значајних последица на животну средину и људско здравље, неке од последица су :

- штетни утицај дивљих сметилишта на подземне воде и канале
- Ризик за људско здравље представља и опасност од повреда оштрим предметима (ломљено стакло, пластика, метални предмети и сл.)
- Појава глодара
- Окупљање паса луталица у чопорима
- Тровање и ширење болести путем, глодара, птица, паса и мачака

- Велики утрошак финансијских средстава локалне самоуправе, која би се у противном могли искористити за санацију и изградњу инфраструктурних објеката или сл.

На територији општине Доњевац има укупно око 28 дивљих сметилишта која су најчеће смештена уз локалне путеве и реке и канале, са укупно 39.200 м³ отпада.

Дивља сметилишта – депоније на територији општине Доњевац са запремином отпада и удаљености од Нишке депоније:

Табела 23. Дивља сметилишта на територији општине Доњевац- количина отпада

Назив депоније		Површина у м ²	Запремина у м ³	Удаљеност од званичне депоније
1	Белотинац	1600	2400	5,3
2	Чапљинац 1	500	250	7,7
3	Чапљинац 2	400	200	7,7
4	Чечина 1	3800	1900	13,6
5	Чечина 2	200	600	13,6
6	Дољевац	400	200	12,4
7	Клисура 1	300	150	10,3
8	Клисура 2	500	250	10,3
9	Кочане	500	250	13,8
10	Малоите 1	4300	4300	7,2
11	Малоите 2	4400	8800	7,2
12	Малоите 3	1300	2600	7,2
13	Малоите 4	400	400	7,2
14	Меки	300	600	13,6
15	Орљане 1	1800	1800	11,1
16	Орљане 2	1400	700	11,1
17	Орљане 3	500	250	11,1
18	Орљане 4	600	600	8,4
19	Пуковац 1	400	200	16,6
20	Пуковац 2	800	400	16,6
21	Пуковац 3	1300	650	16,6
22	Пуковац 4	1400	2100	16,6
23	Пуковац 5	2600	2600	16,6
24	Пуковац 6	2800	4200	16,6
25	аиновац	300	150	15,3
26	Шарлинац 1	4700	2350	15,2
27	Шарлинац 2	400	200	15,2
28	Шарлинац 3	100	100	15,2
УКУПНО:		03.80.00 ха	39.200 м³	

Табела 24. Дивља сметилишта на територији општине Дољевац-координате

Површина (ха)	Дубина отпада (м)	Запремина отпада (м ³)
0,16	1,5	2327,92

Идентификација	DMSLat	DMSLon
do-bel	21°50'30,86"E	43°15'57,38"N

0,05	0,5	240,60
0,04	0,5	200,69
0,38	0,5	1922,34
0,02	3	669,31
0,04	0,5	198,45
0,03	0,5	132,38
0,05	0,5	250,69
0,05	0,5	263,95
0,43	1	4251,49
0,44	2	8883,20
0,13	2	2629,56
0,04	1	404,00
0,03	2	649,35
0,18	1	1755,33
0,14	0,5	692,40
0,05	0,5	226,30
0,06	1	561,06
0,04	0,5	181,61
0,08	0,5	399,59
0,13	0,5	663,09
0,14	1,5	2166,02
0,26	1	2585,22
0,28	1,5	4208,65
0,03	0,5	171,86
0,47	0,5	2339,89
0,04	0,5	196,62
0,01	1	114,98
3,79		39286,55

do-ca1	21°50'14,33"E	43°14'57,25"N
do-ca2	21°50'46,29"E	43°15'7,25"N
do-ce1	21°52'6,17"E	43°11'43,62"N
do-ce2	21°52'5,65"E	43°11'51,05"N
do-do1	21°50'17,91"E	43°12'6,22"N
do-kl1	21°50'49,84"E	43°12'24,47"N
do-kl2	21°50'56,39"E	43°12'17,94"N
do-ko1	21°50'28,11"E	43°11'33,86"N
do-ma1	21°50'16,29"E	43°13'28,35"N
do-ma2	21°50'31,52"E	43°14'15,53"N
do-ma3	21°50'34,02"E	43°14'15,43"N
do-ma4	21°50'55,27"E	43°14'27,97"N
do-me1	21°47'36,42"E	43°13'20,73"N
do-or1	21°49'49,35"E	43°12'46,91"N
do-or2	21°50'3,31"E	43°13'6,97"N
do-or3	21°49'58,18"E	43°12'59,46"N
do-21	21°50'5,65"E	43°13'34,99"N
do-pu1	21°50'35,75"E	43°9'52,69"N
do-pu2	21°50'33,48"E	43°9'46,75"N
do-pu3	21°51'39,07"E	43°9'42,42"N
do-pu4	21°53'8,54"E	43°10'24,85"N
do-pu5	21°53'6,14"E	43°10'34,44"N
do-pu6	21°53'0,99"E	43°10'42,78"N
do-sa1	21°48'13,82"E	43°11'11,91"N
do-sr1	21°47'50,75"E	43°11'42,99"N
do-sr2	21°47'16,14"E	43°12'3,43"N
do-sr3	21°47'32,91"E	43°11'40,98"N

Санација дивљих сметлишта безуспено се обавља већ читав низ година, јер се санитране површине убрзо враћају у пређашње стање, због непокривености комуналним услугама у континуитету и на читавом подручју општине због недовољних капацитета постојећег ЈКП-а.

Најчећи састав одложеног отпада на оваквим местима чине: гуме, комунални отпад из домаћистава (пелене за једнократну употребу, батерије, бочице од спрејева, амбалаже од кућне хемије исл.), бела техника, електрични уређаји, делови моторних возила (уљни филтери, акумулатори...), грађевински отпад (шут), биоразградиви отпад (лишће, трава, грања, увело цвеће исл.).

Решење проблема за дивља сметилишта :

Очистити – извршити санацију постојећих дивљих сметилишта и рекултивацијом вратити у првобитно стање (озелењивањем површина – ткзв. зелена острва).

Из свега напред наведеног може се закључити да на територији општине Дољевац постоје сви услови за спровођење Закон о управљању отпадом и подзаконских аката. Да би се закон испотовао неопходно је да се у наредном периоду створе услови за одвајање отпада на извору и повећати капацитете ЈКП Дољевац како у

организационом смислу, тако и у побољшању кадрова и опреме за сакупљање и транспорт отпада.

6. ВРСТЕ ОТПАДА

Врсте отпада према чл.7. Закона о управљању отпадом ("Сл. ГЛ. РС", бр.36/09) су:

- 1) комунални отпад (кућни отпад);
- 2) комерцијални отпад;
- 3) индустријски отпад.

Отпад напред набројани, у зависности од опасних карактеристика које утичу на здравље људи и животну средину, може бити:

- 1) инертни;
- 2) неопасан;
- 3) опасан.

6.1. Комунални отпад

Просечна дневна количина одложеног комуналног отпада на територији општине Дољевац је 25,23 тона, односно 72,09 м³ на основу података добијених од ЈКП Дољевац.

Транспорт смећа до Нишке депоније се врши камионима аутосмећарима и трактором.

6.1.1 Карактеристике комуналног отпада

Морфолошки састав комуналног отпада на територији општине Дољевац приказан је у следећој табели:

Табела 25. Процентуални састав комуналног отпада

Папир	10
Стакло	5
Пластика	30
Гума	10
Текстил	2
Метал	1
Органски	25
Грађевински	10
Са јавних површина	1
Остало	6

Морфолошки састав инертног отпада на територији општине Дољевац:

Табела 26. Процентуални састав инертног отпада

Компонента	Удео у укупној количини
Нејестиви делови воћа и поврћа	21

Кукурузна и пенична биомаса	10
Отпад из сушаре – коров, семе, прашина	1
Стандардни комунални отпад	67
Отпадна пластична фолија	1

6.1.2 Прорачун густине отпада

Средња густина (приказана у табели бр. 27.) је један од основних параметара који дефинише величину простора за депоновање, као и остале прорачуне везане за одређивање броја и типова контејнера, транспортних средстава и механизације. За прорачун густине отпада у оопштини Дољевац коришћени су искуствени подаци о густинама појединих врста отпада објављени у часопису Wasre Age, Suite, Washington DC.

За Дољевац су усвојене густине копонената за комунални и инертни отпад, а приказане су у табели бр 27.

Табела бр. 27. Средње густине отпадака

Р. бр	Тип отпадака	Средње густине (t/m ³)
1.	Папир	0,056
2.	Стакло и порцелан	0,321
3.	Пластика и гума	0,224
4.	Текстил	0,064
5.	Метали	0,574
6.	Органски	0,305
7.	Пепео, уг, љака	0,640
8.	Кожа	0,176
9.	Остало	0,224

На основу података за средње густине појединачних компоненти и на основу морфолошког састава комуналног отпада за општину Дољевац, израчуната је средња густина несабијеног комуналног чврстог отпада за општину Дољевац која износи :

$$\rho_{sr} = 0,341 \text{ t/m}^3$$

На основу података за средње густине појединих компоненти и на основу морфолошког састава инертног отпада, израчуната је средња густина несабијеног инертног индустријског отпада који се одлаже на депонији у Нишу и износи :

$$\rho_{sr} = 0,293 \text{ t/m}^3$$

Прорачун укупне количине отпада :

Дневна количина комуналног чврстог отпада која се сакупи у просеку на

територији општине Доњевац износи 72,09 м³/дан (25,23 тона/дан), односно **18.022,5 м³/год** (на бази Изношења смећа 250 дана годиње) или **6307,5 t/god** ($\rho_{sr} = 0,341 \text{ t/m}^3$).

Дневна количина инертног отпада која се сакупи у просеку на територији општине Доњевац износи 18,02 м³/дан (5,04 тона/дан), односно **4.505 м³/год** (на бази Изношења смећа 250 дана годиње) или **1260 t/god**. ($\rho_{sr} = 0,293 \text{ t/m}^3$).

Укупна годиња количина чврстих отпадака који ће се депоновати на депонији у Нишу износиће :

$$\Gamma_{\text{ук}} = \Gamma_{\text{ком.}} + \Gamma_{\text{инерт.}}$$

$$\Gamma_{\text{ук}} = 7567,5 \text{ t/god}$$

Овај се податак односи на 2002. годину (нулту) и узет је као основица за даљи проручун укупне количине отпада која ће се депоновати у предвиђеном периоду од 20 година.

У овом локалном плану управљања отпадом се неће разматрати потребан депонијски простор, капацитет и век експлоатације депоније јер се овим питањима баве стручне организације и Јавна комунална предузећа на нивоу града Ниша, која већ поседују Студију о рекултивацији и санацији Нишке депоније израђену од института Др. Кирило Савић.

6.2. Медицински отпад

Медицински отпад настаје углавном у објектима Дома здравља Доњевац, где се исти сортира, а онда превози од стране Дома здравља Ниш до МЦГ.

У оквиру здравствених установа се издваја и комунални отпад који се одвози на депонију од стране ЈКП Доњевац.

Отпад се, према Каталогу отпада, разврстава у двадесет група у зависности од места настанка и порекла.

Каталог отпада се користи за класификацију свих врста отпада, укључујући и опасан отпад и потпуно је усаглаен са каталогом отпада Еу' који је урађен да створи јасан систем за класификацију отпада унутар ЕУ Каталог ствара основу за све националне и међународне обавезе извештавања о отпаду као то су обавезе везане за дозволе за управљање отпадом, националне базе података о отпаду и транспорт отпада. Каталог отпада се повремено допуњава и ажурира.

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ И ОЗНАЧАВАЊЕ ОПАСНОГ МЕДИЦИНСКОГ ОТПАДА

ОПАСНОСТ ! ОШТРИ ПРЕДМЕТИ	
Место настанка отпада (назив произвођача оштрих предмета - отпада):	Датум настанка отпада:
Количина отпада:	
Име лица које попуњава налепницу:	
Индексни број и назив врсте отпада према каталогу отпада дефинисаним посебним прописом:	
ОПАСНОСТ ! ПАТОАНАТОМСКИ ОТПАД	
Место настанка отпада (назив произвођача патoанатомског отпада):	Датум настанка отпада:
Количина отпада:	
Име лица које попуњава налепницу:	
Индексни број и назив врсте отпада према каталогу отпада дефинисаним посебним прописом:	

ОПАСНОСТ ! ИНФЕКТИВНИ ОТПАД	
Место настанка отпада (назив произвођача инфективног отпада):	Датум настанка отпада:
Количина отпада:	
Име лица које попуњава налепницу:	
Индексни број и назив врсте отпада према каталогу отпада дефинисаним посебним прописом:	
ОПАСНОСТ! ОСТАЛИ ОПАСАН ОТПАД	
Место настанка отпада (назив произвођача осталог опасног отпада):	Датум настанка отпада:
Количина отпада:	
Име лица које попуњава налепницу:	
Индексни број и назив врсте отпада према каталогу отпада дефинисаним посебним прописом:	

ОПАСНОСТ ! ЦИТОТОКСИЧНИ ОТПАД

Место настанка отпада (назив произвођача цитотоксичног отпада):	Датум настанка отпада:
Количина отпада:	
Име лица које попуњава налепницу:	
Индексни број и назив врсте отпада према каталогу отпада дефинисаним посебним прописом:	

ОПАСНОСТ ! ФАРМАЦЕУТСКИ ОТПАД

Место настанка отпада (назив произвођача фармацеутског отпада):	Датум настанка отпада:
Количина отпада:	
Име лица које попуњава налепницу:	
Индексни број и назив врсте отпада према каталогу отпада дефинисаним посебним прописом:	

6.3. Индустијски отпад

Постоји врло мало података о индустијском отпаду. Евиденција индустијског отпада се не врши систематски и у складу са законском регулативом.

Под индустијским отпадом се подразумевају све врсте отпадног материјала и нус-производа који настају током одређених технолоких процеса.

Поступање са генераторима уређено је Правилником о начину поступања са отпацама који имају својства опасних материја ("Сл. Гласник РС", бр. 12/95). Један број генератора редовно доставља податке о количинама генерисаног отпада надлежној еколошкој инспекцији, али укупан број генератора и количина отпада у Србији јо увек нису познати.

Недостатак система националних лабораторија за опасан отпад ствара проблеме и не дозвољава идентификацију и контролу опасног отпада. Постоје шест овлашћених лабораторија за карактеризацију отпада. Преовлађујући метод третмана индустијског отпада је привремено складиштење унутар комплекса генератора или депоновање. Индустијски отпад се одлаже на местима у склопу постројења, а преостали део се одлаже са комуналним чврстим отпадом на градским депонијама. Главне методе поступања са опасним отпадом су складиштење и депоновање. Предузећа која генеришу опасан отпад одлажу га на сопственим складиштима унутар предузећа. Анализе показују да је за већину таквих места прекорачен њихов капацитет и да не задовољавају захтеве законодавства о отпаду.

Предузећа индустрије управљају сопственим депонијама и не воде тачну евиденцију о запремини створеног отпада, било да је у питању садашња производња или евиденција производње отпада из прошлости. Нагомилани отпад представља огромну претњу околини, посебно изворима питке воде и због тога се овај проблем мора решити. У Србији не постоје постројења за третман опасног отпада. Велики број малих предузећа који генеришу опасан отпад имају озбиљне проблеме услед недостатка регионалне или националне инфраструктуре за његов третман.

Законске обавезе генератора отпада :

Предузеће, друго правно лице и предузетник, код кога у обављању делатности настају отпаци дужно је да их разврстава по врсти и употребној вредности и поступа са тим отпацама у складу са прописима којима се уређују услови коришћења, чувања и складиштења појединих врста отпадака.

Сваки генератор отпада, у овом случају индустрија, је обавезан да у складу са прописима ускладишти свој отпад. Сваки генератор отпада је обавезан да изврши карактеризацију и категоризацију отпада код надлежних организација и да се у зависности од његове природе са њим поступа у складу са законским прописима. Опасан отпад се мора одлагати на посебан начин у складу са његовим карактеристикама и не сме се одлагати на депонију комуналног отпада.

Дозвола за одлагање на депонију, привремено складиштење, извоз или спаљивање / сагоревање отпада добија се искључиво од Министарства заштите животне средине и просторног планирања (Управа за заштиту животне средине). Имајући у виду податак да у Србији постоји само неколико предузећа која су у могућности да вре рециклажу опасног отпада, као и чињеницу да нема изграђених постројења за спаљивање или одлагање опасног отпада, највећи део отпада са својствима опасних материја се привремено складишти на локацијама предузећа или се извози у иностранство.

6.3.1 Неопасан индустријски отпад

Неопасан индустријски отпад се у појединим врстама индустрије појављује као тзв. "чист отпад", а то је нарочито карактеристично за металне остатке.

У том смислу неопходно је :

- идентификовати генератор е отпада који генеришу секундарне сировине; организовати сакупити секундарне сировине у складу са законском регулативом
- Успоставити економске интересе на релацији генератор – сакупљач-прерађивач
- подстаћи прераду и коришћење секундарних сировина; успоставити тржишне механизме
- утврдити алтернативан третман за велике количине рециклабилног материјала који сада износи на депонију (папир, пластика, стакло)
- утврдити алтернативан третман биоразградивог отпада (храна, зеленило). Овај отпад се мора компостирати.
- едуковати радно особље за поступање са отпадом

Све ово спровести у складу са економским интересом, с обзиром на постојање принципа "загађивач плаћа".

6.3.2 Опасан отпад

Опасни отпаци се сакупљају у привременим складиштима и припремају се за прераду и превоз, класификују се у посебно обезбеђеним објектима. Простор за привремено складиштење опасног отпада се гради за смештај најмање двоструке количине опасних отпадака који просечно настају између два циклуса обраде, односно превоза, тако да обезбеђују њихову заштиту од спољашњих утицаја. Класификовани и на прописан начин обележени опасни отпаци из привремених складишта, одлажу се на посебан уређени простор, складиште.

О количинама и врстама створених, прихваћених, обрађених и ускладиштених опасних отпадака извештава се министарство надлежно за послове заштите животне средине Једном месечно, до десетог у месецу за претходни месец.

7. ПОСЕБНИ ТОКОВИ ОТПАДА

Према Националној Стратегији управљања отпадом Републике Србије из 2003. године, отпад је подељен на контролисани и неконтролисани отпад.

Контролисани отпад обухвата комунални отпад, комерцијални и индустријски, укључујући и медицински отпад.

Неконтролисани отпад обухвата пољопривредни отпад и отпад из рударства и каменолома.

Посебни токови управљања отпада према Стратегији управљања отпадом Републике Србије за период 2010-2019 године ("Сл.гл.РС", бр.29/10), су :

- Амбалажа и амбалажни отпад
- Коришћени акумулатори и батерије
- Отпадна уља
- Отпадне гуме
- Отпадна возила
- Отпадна електронска и електрична опрема
- Отпадне флуоресцентне цеви које садрже живу
- Отпад контаминиран дуготрајним органским загађујућим супстанцама (ПОПс отпад)
- Медицински отпад
- Отпад животињског порекла
- Пољопривредни отпад
- Муљ из постројења за третман отпадних вода
- Грађевински отпад и отпад од рушења
- Отпад који садржи азбест
- Отпад од експлоатације минералних сировина и отпад од енергетике
- Отпад из индустрије титан диоксида

7.1. Амбалажа и амбалажни отпад

Закон о амбалажи и амбалажном отпаду ("Сл.гл.РС", бр.36/09) уређује услове заштите животне средине које амбалажа мора да испуњава за стављање у промет, управљање амбалажом и амбалажним отпадом, извештавање о амбалажи и амбалажном отпаду, економски инструменти, као и друга питања од значаја за управљање амбалажом и амбалажним отпадом.

Одредбе овог закона примењују се на увезену амбалажу, амбалажу која се производи, односно ставља у промет и сав амбалажни отпад који је настао привредним активностима на територији Републике Србије, без обзира на његово порекло, употребу и коришћени амбалажни материјал.

Циљ поменутог закона према члану 3. јесте:

- 1) очување природних ресурса;
- 2) заштита животне средине и здравља људи;
- 3) развој савремених технологија производње амбалаже;
- 4) успостављање оптималног система управљања амбалажом и амбалажним отпадом у складу са начелом поделе одговорности;
- 5) функционисање тржита у Републици Србији;
- 6) превенцију стварања трговинских препрека, избегавање поремећаја и ограничења у

конкуренцији.

Отпад у Србији који се може користити непосредно или дорадом, односно прерадом (рециклажом) назива се секундарном сировином. Сертификат за рециклажу или поновну употребу добија се од стране Агенције за заштиту животне средине, а дозвола од Министарства животне средине и просторног планирања.

Предузеће, односно предузетник који обавља делатност сакупљања отпадака, рециклаже, промета отпадака и секундарних сировина води податке о врстама, количинама и изворима отпадака и секундарних сировина, које доставља једном месечно посебној државној организацији. Спаковане секундарне сировине прати документ о преузимању отпада.

Документ о преузимању отпада – секундарне сировине попуњава генератор отпада, а у моменту преузимања отпада потписује га лице које преузима отпад – секундарну сировину. Документ о преузимању отпада - секундарне сировине прати отпад - секундарну сировину од генератора отпада до складишта, односно даљег поступања.

Евидентан је неразвијен систем селекције, прикупљања и даљег пласирања секундарних сировина из кућног отпада.

7.2. Батерије и акумулатори који садрже опасне материје

У складу са одредбама Директиве европског законодавства о батеријама и акумулаторима који садрже опасне супстанце бр. 91/157/ЕЕЦ, а коју је потребно пренети у национално законодавство, обавеза региона и локалне самоуправе је:

- да развије програм едукације запослених у вези са батеријама и акумулаторима
- да забрани и онемогући коришћење батерија и акумулатора са више од 0,0005 % живе
- да омогући одвојено сакупљање потрошених батерија и акумулатора, а у циљу њихове прераде или одлагања
- по успостављањ у тржита секундарним сировинама, да организује службу којом би се бавила претходним активностима, као и продајом ових секундарних сировина
- да доставља информације о сакупљеним и одложеним (ускладиштеним) батеријама надлежним органима

7.3. Отпадна уља

Према Националној стратегији управљања отпадом, једна од основних директива коју треба пренети у национално законодавство је и Директива која се бави проблемом одлагања отпадних уља ("Council Directive 75/439/EEC on the disposal of waste oils"). Директива даје приоритет процесирању отпадних уља регенерацијом, тј. процесу пречишћавања отпадних уља, уклањањем загађивача, продуката оксидације и адитива, које такво уље може садржати. Уколико регенерација није могућа, предлаже се коришћење отпадних уља као алтернативног горива (сагоревање уз искоришћење енергије), где треба предузети све мере како би се осигурао рад постројења који неће изазвати значајнија загађења ваздуха. Последња опција у управљању отпадним уљима је коначно одлагање или контролисано складиштење. Код складиштења и сакупљања отпадних уља треба водити рачуна да не дође до мешања са РСВ/ РСТ или са другим опасним отпадом.

Поменута Директива строго забрањује :

- испутање отпадних уља у површинске воде, подземне воде, мора и системе за дренажу
- одлагање или испутање штетних отпадних уља у земљиште и неконтролисано испутање остатака насталих прерадом отпадних уља
- прераду отпадних уља која проузрокује загађење ваздуха које премаује МДК

У вези са горе наведеним да би регион правилно управљао отпадним уљима, потребно је :

- израдити план за управљање отпадним уљима
- успоставити систем за прикупљање отпадног уља (идеална места су трансфер станице, рециклажни платои, рециклажни центри где се могу поставити специјални контејнери у које би корисници уља доносили отпадно уље)
- о насталој и прикупљеној килочини водити прецизну евиденцију
- у складу са нормативима, адекватно складиштити и руковати отпадним уљима
- уколико је изводљиво, отпадна уља треба одвозити на регенерацију у Рафинерију Београд или давати цементарама за коинсинерацију
- забранити испуштање отпадних уља у површинске, подземне воде, или системе за дренажу
- развити програм едукације запослених при руковању отпадним уљима
- електроенергетска постројења морају извршити евидентирање и узорковање опреме која је у погону и садржи РСВ
- електроенергетска постројења морају до 2010. године престати са употребом опреме која садржи РСВ, извршити деконтаминацију опреме и ретрофилинг, ако се и на даље буде употребљавала, при чему се мора извршити безбедан третман материја и опреме загађене са РСВ; до прописаног периода, дозвољено је коришћење само нове опреме и опреме са добром заптивеношћу тако да не може доћи до цурења или изливања уља које садржи РСВ. Ову опрему користити само у просторијама где се ризик од изливања уља у животну средину може минимизирати или брзо извршити санација при удесу.

7.4. Отпадне гуме

У вези са Директивом европског законодавства о депоновању отпада, бр. 1999/31/ЕЦ, опина би у складу са захтевима директиве морала да :

- утврди начин алтернативног третмана гума (којих има у склопу својих производних комплекса) с обзиром да је одлагање гума на депонијама забрањено. Као алтернативан третман сигурно треба размотрити третман коинсинерације у цементарама, као и друге као што је дробљење и поновно коришћење као пуниоца у различитим материјалима (у бетону, за пешачке стазе и сл.)
- осигура да, произвођач, увозник и дистрибутер гума обезбеде третман производа после употребе коришћењем најбољих доступних техника ради искоришћења и рециклаже

- води прецизну евиденцију о отпадним гумама и и количини која је третирана
- забрани увоз коришћених и отпадних гума, осим уз посебно одобрење надлежних органа

7.5. Ислужена возила

У складу са Директивом европског законодавства о ислуженим возилима, бр. 2005/53/ЕЦ, дати су следећи предлози :

- потребно је изградити систем за рециклажу возила, тј. за демонтажу возила и раздвајање на делове који се могу рециклирати (пластика, метал, гуме, текстил, уља
- власник ислуженог возила је дужан да обезбеди предају возила предузећу које има дозволу за третман
- потребно је уредити поступак сакупљања и предаје возила предузећу које има дозволу за третман
- произвођачи и увозници возила су дужни да пруже информације о расклапању возила, односно одговарајућем третману ислуженог возила
- произвођачи возила су дужни да у производњи возила користе материјале, саставне делове и конструкционе елементе који омогућавају поново искоришћење или рециклажу отпада који настаје њиховим растављањем
- обезбеди третман неупотребљивих возила и одлагање делова који се не могу прерадити
- изда потврду о преузимању возила власнику ислуженог возила
- Предузеће које третира ислужена возила је обавезно да :
 - примени најбољу расположиву технику
 - води евиденцију о свим фазама третмана

7.6. Отпад од електричне и електронске опреме

Производи којима је за рад потребна електрична енергија или електромагнетно поље, као и опрема за производњу, пренос и мерење струје или јачине електромагнетног поља чине електричну и електронску опрему и уређаје.

Отпад од електричне и електронске опреме укључује опрему и уређаје које власник жели да одбаци, као и склопове и саставне делове који настају у индустрији. Отпад од електричне и електронске опреме према Каталогу отпада разврстан је у групу са индексним бројем отпада 16 02 00 и 20 01 00. Отпад од електричних и електронских производа чине отпадни апарати из домаћинства (телевизори, радиоапарати, фрижидери, замрзивачи итд.), рачунари, телефони, касетофони итд. Већина овог отпада спада у опасан отпад због компоненти које садржи. У Републици Србији се рециклира само неколико процената електронског отпада годиње, недостаје систем управљања отпадом од електричне и електричне опреме.

7.7 Отпадне флуоресцентне цеви које садрже живу

Не постоје подаци о количинама отпадних флуоресцентних цеви. У Републици Србији не постоји одвојено сакупљање ових цеви. Оне се, заједно са комуналним отпадом, одлажу на депоније. Крајем 2008. и током 2009. године, неколико оператера је започело сакупљање и привремено складиштење овог отпада. Постоји могућност инсталисања опреме за њихов третман.

7.8. Отпад контаминиран дуготрајним органским загађујућим супстанцама (POPs отпад)

POPs отпад је отпад који се састоји, садржи или је контаминиран дуготрајним органским загађујућим супстанцама (POPs), где спадају РСВ отпад и отпадни POPs пестициди (као DDT). Према Каталогу отпада, РСВ отпад се налази у оквиру група 13 00 00,16 00 00 и 17 00 00. POPs материје су забрањене за употребу и морају се уклонити. У појединим трафостаницама јо увек се као расхладни медијум користи РСВ (пираленско уље) који се, у складу са законом, до 2015. године мора заменити одговарајућим уљима која не садрже РСВ.

7.9. Медицински отпад

Медицински отпад се дефинише као сав отпад који се генерише у здравственим установама, истраживачким установама и лабораторијама. Он представља хетерогену мешавину отпада који има карактер комуналног и високо ризичног/опасног отпада, који покрива 10 – 25% укупно генерисаног отпада.

Као и за већину других врста отпада, у Србији постоји врло ограничен број поузданих података о настајању медицинског отпада, било да се ради о биохазардном медицинском отпаду или о укупном отпаду из здравствених установа. Треба истаћи да углавном нема раздвајања отпада на извору, као и да се медицински отпад депонује уз остали комунални отпад на депонији или сметилишту. Нема посебних мера предострожности или процедура за руковање, транспорт или одлагање отпада из медицинских или сличних објеката.

Количина отпада којим се рукује и који се одлаже на овај начин по правилу се процењује на бази броја контејнера који се уклањају из објеката, а не на бази типова, извора или масе отпада који се у контејнерима налази. Ризик изазивања заразе до нивоа епидемије, као последица лоше праксе управљања отпадом, изузетно је висок.

У општини Дољевац као генератор медицинског отпада је идентификован Дом здравља Дољевац са својим здравственим амбулантима у насељима општине, као и приватне ординације лекара стоматолога и лекара опште праксе, као ветеринарске станицеу Дољевцу и приватне ветеринарске станице у Орљану.

Дом здравља у Дољевцу у свом саставу опслужује здравственим услугама у амбулантима становништво на територији општине Дољевац и то у: Малошишту, Пуковцу, Белотинцу, Кнежици, Чапљинцу, Орљану, Мекишу, Шарлинцу, Шаиновцу, Чечини и Русни.

Раздвајање комуналног од медицинског отпада се врши на месту генерисања и складишти се до доласка служби за одвожење отпада (ЈКП за комунални отпад и ДЗ Ниш за медицински).

Укупно генерисан отпад у Дому здравља Дољевац са припадајућим амбулантама износи :

Комунални отпад:

- дневна – 0.0045 т

- месечна - 0.134 т

- годишњи - 1.6 т

Медицински отпад:

- дневна – 0.0017 т

- месечна - 0.0507 т

- годишњи - 0.609 т

комунални отпад сеодвози на Нишку депонију заједно са осталим комуналним отпадом, док медицински отпад преузимају одговарајуће службе дома здравља у Нишу и одвозе до МЦТ.

Према подацима добијеним од ДЗ Дољевац – директора, управљањем отпада у Дому здравља Дољевац руководи тим за управљање медицинским отпадом који је обучен за овај посао.

Ниједан генератор медицинског отпада на територији општине Дољевац није опремљен аутоклавом и дробилицом за третман медицинског (инфективног) отпада.

7.10. Отпад животињског порекла

Животињски отпад настаје у кланицама, постројењима за прераду меса, риба, објектима за узгој и држање животиња итд. Поступање са животињским отпадом подразумева сакупљање, разврставање према степену ризика (категорије), складиштење и третман.

Данас се на територији општине дољевац као главни генератори овог отпада препознају : индустрија меса и кланица “МАК Интернационал” ДОО Пуковац и ДОО “Ченко” Малошиште.

Као индустрија за прераду рибе до пре годину дана на територији општине дољевац је радило предузеће ”Интерфиш” ДОО у Белотинцу, али је из непознатих разлога тренутно цела производња у застоју.

7.11. Пољопривредни отпад

Пољопривредни отпад је отпад који настаје од остатака из пољопривреде, шумарства, прехранбене и дрвне индустрије и представља значајне количине. Остаци из пољопривреде се могу разврстати у три главне групе: отпад произведен у процесу узгајања ратарских култура, отпад пореклом од воћарских култура и отпад настао као последица узгајања стоке. Отпад који настаје током сточарских активности јесте стајско ђубриво које се генерише узгајањем говеда, свиња и живине.

Неадекватно је управљање отпадом на фармама (не постоје постројења за пречишћавање отпадних вода ни објекти за складиштење стајског ђубрива), то доводи до загађења водотокова нутријентима.

На територији општине Дољевац данас препознајемо више индивидуалних фармера који се баве чувањем стоке, првенствено јунади и свиња, као и одређени број становништва који се бави чувањем пернатих животиња, првенствено пилића.

Чињеница се да се овај отпад не одлаже адекватно у специјалним базенима за стајско ђубриво и осоку, то самим тим доводи до загађења водотокова (подземних и

надземних) нутријентима, а имајући у виду да се становништво општине Дољевац снабдева водом за пиће из плитких бунара (6-8 метара дубине.).

7.12. Муљ из уређаја за преићавање отпадних вода

Муљ из уређаја за пречишћавање комуналних отпадних вода разврстан је у групу отпада 19 08 05 према каталогу отпада.

Имајући у виду да на територији општине Дољевац не постоји овакво постројење, можемо говорити о оваквом отпаду, као муљу који се без третмана одвози из септичких јама и избацује директно у водокове, као и уплив канализационих мрежа на територији општине Дољевац чији се муљ без икаквог третмана директно избацује у водокове река на територији општине Дољевац.

7.13. Отпад од експлоатације минералних сировина и отпад од енергетике

Отпад од експлоатације минералних сировина је разврстан у групу отпада 01 00 00, а отпад из енергетике у групу 10 01 00 према Каталогу отпада.

Напомена: *Изузеци од примене члана 4. Закона о управљању отпадом ("Сл.гл.РС", бр.36/09).*

Одредбе овог закона не примењују се на:

- 1) радиоактивни отпад;
- 2) гасове који се емитују у атмосферу;
- 3) отпадне воде, осим течног отпада;
- 4) муљ из канализационих система и садржај септичких јама, осим муља из постројења за третман муља;
- 5) отпад животињског порекла (лешеви животињског порекла и њихови делови и саставни делови животињског тела који нису намењени или безбедни за исхрану људи, као и конфискат) из објеката за узгој, држање, клање животиња, као и из објеката за производњу, складиштење и промет производа животињског порекла, фекалне материје са фарми и друге природне, неопасне супстанце које се користе у пољопривреди;
- 6) отпад из рударства који настаје истраживањем, ископавањем, прерадом и складиштењем минералних сировина, као и јаловина из рудника и каменолома;
- 7) отпад који настаје при тражењу, ископавању, превозу и коначној обради или уништавању минско-експлозивних и других бојних средстава и експлозива.

Као водећи генератор оваквог отпада од експлоатације минералних сировина на територији општине Дољевац су препозната предузећа : “Водоградња” ДОО – Пуковац и “ило” ДОО Белотинац.

7.14. Грађевински отпад и отпад од рушења

Материјали који заостану на локалитету непосредно по завршетку послова изградње или рушења грађевинских објеката, чине тек једну четвртину од укупне количине отпада овог типа која је у општинама на годишњем нивоу.

Овакве материје теже је прерадити у смислу њихове поновне употребе у грађевинарству, то је наметнуто, између осталих фактора и њиховом вишом вредношћу. Тако нпр.отпадни материјал који се ствара приликом уклањања асфалта једног асфалтног пута на лицу места може бити употребљен за изградњу другог пута, али се такође може искористити и у поступку опоравка локалитета рудника, пескара, шљункара и сличних јама насталих копањем у својству масе за затрпавање, а такође и приликом насипања бројних локалних пољских путева.

Ипак, под нормалним околностима, ова улога намењена је самом ископаном материјалу. Једини захтев који се поставља пред грађевински отпад који ће бити употребљен у претходну сврху јесте да се обезбеди његова инертност са становишта утицаја на животну средину, због чега га, према потреби, треба подвргнути одговарајућем третману.

Рециклажа грађевинског отпада ради добијања поново употребљених материјала обухвата, прво, раздвајање различитих састојака отпада, која се може вршити у току саме изградње или рушења, а затим и обраду сваког од тих састојака према његовим посебним својствима и потенцијалним областима примене.

Врсте грађевинског отпада : бетон, опека, цреп, цигла, керамика, дрво, стакло и пластични материјали, битуменске смеше, катран и производи који садрже катран, метали и металне легуре, бакар, бронза, месинг, алумунијум, олово, цинк, гвожђе и челик, калај, металне смее земљишта, камен и отпад, азбест, грађевински материјал на бази гипса, остали грађевински отпади, грађевински отпади са живом и полихлорисаним бифенилом – ПЦБ.

Методe рециклаже сваког од ових материјала налазе се на првом месту међу свим чиниоцима који су од суштинске важности за третман грађевинског отпада, како са становишта њихове практичне изводљивости, тако и са становита њихове економске оправданости.

Тако, на пример, међу компанијама које се баве рециклажом грађевинског отпада, дрво представља најтраженији грађевински материјал, пре свега захваљујући могућностима његовог коришћења у својству енергента. За неке друге материјале, попут метала и његових легура, већ постоји разрађено светско тржиште за производе добијене од рециклираних материјала. Са друге стране, прерађени бетон нпр., има ограничено тржите и ограничену област примене (градња путева).

Општина Дољевац је у складу са Законом о управљању отпадом донела Одлуку о одређивању локације за одлагање грађевинског отпада на територији општине Дољевац објављену у «Сл. Листу града Ниша», бр. 18. од 06.04.2010. године.

7.15. Отпад који садржи азбест

Збрињавање отпада који садржи азбест у Републици Србији није решено. Отпад који садржи азбест се може наћи у грађевинском отпаду.

7.16. Отпад из индустрије титан диоксида

Титан диоксид се не производи у Републици Србији, али се користи као сировина у производњи боја и у индустрији грађевинских материјала за постизање белине. Нису познати подаци о количинама отпада из индустрије која користи титан диоксид.

8. СТРАТШЕКИ ОКВИР УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

8.1.1. Одговорности и обавезе субјеката у управљању отпадом

Новим законом о управљању отпадом утврђене су одговорности и обавезе за све субјекте у управљању отпадом: произвођаче отпада односно власнике отпада, превознике отпада, оператере постројења за складиштење отпада, третман отпада и оператера на депонији.

Произвођач отпада је дужан да: изради план управљања отпадом ако годишње производи више од 100 t неопасног отпада или више од 200 kg опасног отпада, прибави извештај о испитивању отпада, примењује начело хијерархије у управљању отпадом, као и прописане мере поступања са отпадом приликом сакупљања, складиштења или предаје отпада и др.

Власник отпада је дужан да примењује прописане мере поступања са отпадом приликом сакупљања, складиштења или предаје отпада и да сноси трошкове управљања отпадом укључујући трошкове предаје отпада сакупљачу или постројењу за третман или одлагање отпада. Власништво над отпадом престаје када следећи власник преузме отпад и прими Документ о кретању отпада.

Превозник отпада је дужан да: транспорт отпада обавља у складу са добијеном дозволом и захтевима које регулишу посебни прописи о транспорту.

Оператер постројења за складиштење је дужан да: обавља делатност у складу са дозволом, на местима која су технички опремљена за привремено чување отпада на локацији произвођача или власника отпада, у центрима за сакупљање, трансфер станицама и другим локацијама, води евиденцију о отпаду који складишти.

Оператер постројења за третман и одлагање отпада је дужан да:

обавља делатност у складу са дозволом, изради радни план постројења за третман, односно одлагање и обезбеди његово спровођење, објави листу отпада за чији третман је овлашћен, управља опремом и постројењем за третман отпада, обезбеђује отпад и штити га од расипања и процуривања, води евиденцију о отпаду који третира или одлаже, наплаћује услуге за третман или одлагање отпада, одреди квалификовано одговорно лице, обезбеди рекултивацију депоније после њеног затварања и вршење стручног надзора над депонијом у периоду од најмање 30 година.

8.1.2. Дозволе за управљање отпадом

За обављање једне или више делатности у области управљања отпадом издаје се **дозвола за обављање делатности управљања отпадом**, и то за:

сакупљање отпада, транспорт отпада, складиштење отпада, третман отпада и одлагање отпада. За обављање више наведених делатности може се издати једна дозвола. Ове дозволе се издају за обављање делатности за које се, према закону, не издаје интегрисана дозвола. Министарство издаје: дозволе за сакупљање, транспорт, складиштење, третман и одлагање опасног отпада, дозволу за третман инертног и неопасног отпада спаљивањем и дозволу за третман отпада у мобилном постројењу;

дозволе за складиштење, третман и одлагање инертног и неопасног отпада на територији више јединица локалне самоуправе.

Надлежни орган аутономне покрајине издаје: дозволе за складиштење, третман и одлагање инертног и неопасног отпада на територији више јединица локалне самоуправе на територији аутономне покрајине; дозволе за сакупљање, транспорт, складиштење, третман и одлагање отпада за сва постројења за која дозволу за рад издаје надлежни орган аутономне покрајине. Град, односно град Београд, издаје дозволе за сакупљање, транспорт, складиштење, третман и одлагање инертног и неопасног отпада на својој територији.

Локална самоуправа издаје: дозволе за сакупљање и транспорт инертног и неопасног отпада на својој територији и дозволе за привремено складиштење инертног и неопасног отпада на локацији произвођача, односно власника отпада.

Дозволом се утврђују услови за обављање делатности оператера у постројењу за складиштење, третман и одлагање отпада. Дозвола се не издаје за: кретање отпада унутар локације произвођача отпада, контејнере за отпад из домаћинства на јавним местима, места на којима се складишти мање од 10 t инертног отпада, места на којима се складишти мање од 2 t неопасног отпада.

Прописима о **управљању амбалажом и амбалажним отпадом** предвиђено је да министарство издаје:

- дозволу за сопствено управљање амбалажним отпадом - произвођачу, увознику, пакеру/пуниоцу и испоручиоцу који сам сакупља амбалажни отпад (осим комуналног отпада) од крајњих корисника и који обезбеђује његово поновно искоришћење, рециклажу и одлагање;

- дозволу за управљање амбалажним отпадом - оператеру постројења који је регистрован за обављање делатности сакупљања, одношења, поновног искоришћења, рециклаже или одлагања отпада, који сам или чији подизвођач располаже опремом, постројењима и уређајима за управљање амбалажним отпадом.

8.1.3. Документ о кретању отпада

Документ о кретању отпада прати кретање неопасног (осим отпада из домаћинства) и инертног отпада, док **Документ о кретању опасног отпада** прати кретање опасног отпада. Документ о кретању отпада, као и Документ о кретању опасног отпада попуњавају и потписују: произвођач, односно власник отпада, превозник и прималац отпада. Поред основних података о називу, адреси и сл. наведених учесника у кретању отпада, садржину овог документа чине подаци о: врсти отпада, класификацији, опасним карактеристикама, маси, начину паковања, врсти превоза, одредиту, посебним напоменама или информацијама за руковање, типу превозног средства, траси кретања, постројењу за третман или одлагање, дозволама. Прималац, односно оператер постројења за третман или одлагање отпада попуњен образац овог документа враћа произвођачу, односно власнику отпада. У случају промета опасним отпадом произвођач, односно власник

опасног отпада, након попуњавања документа, а пре започињања кретања, доставља надлежном органу копију документа, као претходно обавештење. Такође, и прималац, односно оператер постројења за третман или одлагање опасног отпада, доставља надлежном органу копију попуњеног документа након пријема опасног отпада.

8.1.4. Планови управљања отпадом

Ради планирања управљања отпадом, поред Стратегије управљања отпадом, доносе се планови управљања отпада.

Национални планови за појединачне токове отпада доносе се за управљање различитим токовима отпада.

Регионални план управљања отпадом доносе Скупштине две или више јединица локалне самоуправе којим дефинишу заједничке циљеве у управљању отпадом. Поступак израде и доношења регионалног плана уређује се споразумом скупштина јединица локалне самоуправе.

Локални план управљања отпадом доноси јединица локалне самоуправе којим дефинише циљеве управљања отпадом на својој територији. Две или више јединица локалне самоуправе могу заједно утврдити локацију за изградњу постројења за управљање отпадом на својој територији. Приликом одређивања локације за постројења за управљање отпадом узима се у обзир нарочито: количина и врста отпада, планирани начин складиштења, третмана или одлагања, геолока и друга својства земљишта и микроклиматске карактеристике подручја, близина заштићених природних добара и одлике предела.

План управљања отпадом у постројењима за која се издаје

интегрисана дозвола доносе оператери тих постројења као део документације која се прилаже уз захтев за издавање интегрисане дозволе и садржи: документацију о отпаду који настаје, мере које се предузимају у циљу смањења производње отпада, посебно опасног отпада, начин складиштења, третмана и одлагања отпада, мере заштите животне средине и здравља људи и др.

Радни план постројења за управљање отпадом доносе оператери постројења за управљање отпадом за која се издаје интегрисана дозвола или дозвола за управљање отпадом и садржи: опис локације, опремљеност постројења, инфраструктуру локације, рад у постројењу и др. Радни план за депоније отпада, садржи и елементе који се односе на опремање локације ради спречавања и контроле загађења и то: прихватни систем за отпадне воде, прихватни систем за процедурне воде, систем за пречишћавање процедурних вода, систем за контролу гаса из депоније, систем за сакупљање атмосферских вода, успостављање, одржавање и заштиту завршног покривача.

Рециклажа отпада представља прераду отпада у исти или различити производ, укључујући органску рециклажу, без искоришћења енергије. Под рециклажом комуналног отпада се подразумева искоришћење корисних компоненти из комуналног отпада и то, издвајање: метала, папира, стакла, пластике, органског дела отпада, отпада из административног дела (продавнице, административне зграде).

Циљ раздвајања отпада по врстама је њихово поновно коришћење на неком другом месту и за неку другу намену.

Зелена острва представљају подврсту рециклажног дворишта за оне рециклажне материјале који се стварају у највећим дневним количинама: папир, стакло, и ПЕТ амбалажу. То су места на којима ће се постепено уводити примарна рециклажа, односно одвајање отпада на самом извору његовог настанка. Састоје се од уређене површине с одговарајућим типом и количином посуда за сепаратно издвојене материјале. За одвојено сакупљање комуналног отпада путем зелених острва потребно је узети у обзир следеће мере :

- максималну удаљеност од места становања до зеленог острва

- зелено острво мора бити асфалтирана површина с добром дренажом кишнице
- сметај предвиђених контејнера и за манипулацију пражњења

Пожељно их је позиционирати крај саобраћајница, како би се обезбедио лаки приступ возилима при сакупљању отпада.

Рециклажно двориште представља надзирано и посебно опремљено место за издвојено одлагање корисног дела комуналног отпада. Рециклажно двориште може бити уређена јавна површина на којој су постављене посуде за одлагање различитих врста отпада или простор са грађевинама намењеним разврставању и привременом складиштењу посебних врста отпада. У рециклажним двориштима може се али и не мора вршити додатна одбрада отпада. Главна улога рециклажних дворишта је прихват и привремено складиштење отпада. Она представљају места на којима треба обезбедити одвојено сакупљање папира, картона, стакла, пластике, метала, зеленог (биоразградивог) отпада, као и опасних компоненти (батерија, акумулатора, лекова). Такође, рециклажна дворишта су уједно и места где грађани могу добити информације о поступању с отпадом, начинима смањења количина отпада и његовој употреби. За одвојено сакупљање комуналног отпада путем рециклажног дворишта, потребно је применити следеће мере :

- Обезбедити локације за радне и манипулативне површине од 200-500м² са свим потребним инфраструктурним објектима и прикључцима (струја, вода, телефон, непропусна подлога, канализациона мрежа са сепаратором, објект за запослене)
- радно време треба прилагодити начину живота и потребама становништва
- надзор над радом рециклажног дворишта поверити квалификованом и обученом особљу
- предвидети издвојено сакупљање само оног отпада за које је осигурано поступање у складу са захтевима целог система (корисни део комуналног отпада и опасан отпад)
- Обзиром на структуру комуналног отпада предвидети посуде одговарајуће запремине за: папир, картон; бело и обојено амбалажно стакло; безбојно стакло; дрво; ПЕТ амбалажу; металне лименке; стиropop; текстил; зелени отпад (трава, лишће, грање и сл.); кућни апарати (бела техника); метале, каблове; акумулаторе; батерије; отпадно моторно уље и сл.

КОМПОСТИРАЊЕ представља процес биолошке прераде биоотпада, а значи аеробну разградњу биоотпада при чему настаје угљен диоксид, вода и компост (егзотерман процес). Компост: храни биљку, осигурава прозачност тла, задржава воду и погодује расту и развоју кореновог система.

Биоотпад је кухињски отпад (остаци од припреме хране) и вртни или зелени отпад. Чини готово трећину кућног отпада и вредна је сировина за производњу компоста.

Одвојено сакупљање биоотпада у општини Дољевац може да се организује :

1. Постављањем обележених контејнера за одвајање биоотпада на зеленим острвима и рециклажним двориштима
2. Организованим постављањем великих контејнера на локацијама у Дољевцу и селима у сезони када је количина биоотпада највећа (пролеће, јесен)
3. Организованим сакупљањем биомасе и њеном прерадом у висококалорично гориво (мељањем и пресовањем – пелетирањем)

Основни разлози за увођење рециклаже јесу :

- Рециклажа је од основних циљева Националне стратегије управљања отпадом у Републици Србији
- Рециклажом се смањује количина комуналног отпада који се одлаже на депонију и врши се валоризациј а секундарних сировина из комуналног отпада
- Рециклажом се остварује економска добит (директна продаја и посредно учеће у осталим производним гранама)
- Рециклиране компоненте су неопходна секундарна сировина у производњи више индустријских грана (метална, индустрија папира, индустрија стакла)
- Рециклиране компоненте се увозе - овим програмом се замењује увоз у великом делу
- Рециклажом се чувају постојећи ресурси (мања количина отпада се одлаже на депоније - мањи простор за одлагање, а природни ресурси се мање користе за издвајање сировина- нарочито за Al, Cu, Ni)
- Рециклажом се теди енергија (мањи утрошак енергије је за производњу из секундарних сировина него из сировина); при преради секундарних сировина смањују се Трошкови производње у односу на прераду сировина
- Рециклажом се отварају нова радна места
- Рециклажом се постиже заштита животне средине, итд.

9. УТИЦАЈ ОТПАДА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

ЗАШТИТА животне средине има изузетан значај, а отпад је велики загађивач уколико се не одлаже адекватно. Сарадња са становништвом, локалном заједницом и невладиним сектором олакава одржив и несметан развој општине у погледу чистоће. Управљање отпадом је првенствено усмерено на прераду отпада кроз процес рециклаже и поновно коришћење то знатно смањује употребу природних ресурса и енергије у функцији одрживог развоја.

Систем управљања отпадом обухвата све активности од сакупљања до прераде и поновног коришћења или до одлагања на депонију и санацију дивљих сметлишта.

ОСНОВНИ ЦИЉ ЈЕСТЕ СМАЊЕЊЕ И КОНТРОЛА УТИЦАЈА ОТПАДА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.

10. АКЦИОНИ ПЛАН

Број	Активност	Одговорни субјект	Период
1.	Израда пројектне документације за уређење простора за одлагање грађевинског отпада, односно сакупљачке станице до 20.000 становника	Општина Дољевац и ЈПДирекција за изградњу општине Дољевац	2011-2012
2.	Програм развоја сортирања отпада на месту настанка, за потребе рециклаже – Едукација и увођење контејнера за сортирање отпада - у насељима, предузећима и	Општина Дољевац и ЈКП Дољевац	Реализацију започети у периоду од једне, а реализовати у периоду од 4

	установама		година
3.	Пројектовање и отварање зелених острва: - отварање зелених острва на свим локацијама на којима се налазе продајно – прехранбени објекти	Општина Дољевац и ЈКП Дољевац	Реализацију започети у периоду од једне, а реализовати у периоду од 4 година
4.	Програм едукације : - предшколске деце - ученика основне и средње школе - становника	Општина Дољевац, НВО, ОШ, ПУ	Реализацију започети одмах, а реализовати у континуитету
5.	Пројекти санације и рекултивације локалних дивљих сметилишта	Општина Дољевац и ЈКП Дољевац	Израда пројеката санације до 1 године
6.	Повећање броја становника обухваћених системом сакупљања отпада	Општина Дољевац и ЈКП Дољевац	Период реализације до 1 године
7.	Набавка нових контејнера	Општина Дољевац и ЈКП Дољевац	2 године
8.	Набавка возила за утовар и транспорт отпада	Општина Дољевац и ЈКП Дољевац	2 године
9.	Отварање депоније и рециклажног центра за грађевински отпад	Општина Дољевац и ЈКП Дољевац	3 године
10.	Унапређење система управљања отпадом посебним токовима отпада (отпадне гуме, отпадна уља, ел. Отпад...)	Општина Дољевац и ЈКП Дољевац	у складу са обавезама из Закона
11.	Мониторинг – стално праћење стања животне средине : ваздуха, воде, земљита	Општина Дољевац	Реализацију започети одмах, а реализовати у континуитету
12.	Пројекти искоришћења отпадних биомаса – као енергије (окласак кукуруза, слама од житарица, исл.)	Општина Дољевац и Стручне научне организације	2 године
13.	Развој пројекта приватно-јавног партнерства у управљању отпадом	Општина Дољевац	Реализацију започети у периоду од једне, а реализовати у периоду од 4 година

11. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН

За реализацију наведених активности из Акционог плана потребно је ангажовање шире друштвене заједнице.

Процена трошкова није дефинисана, обавезе финансирања дефинисане су законом, а извори могу бити еколошки фондови ЕУ, Републике и локалне самоуправе, донације и други законом прописани извори финансирања животне средине. Општина Дољевац је

формирала буџетски фонд за заштиту животне средине, а на годишњем нивоу доноси Програм коришћења средстава буџетског фонда за заштиту животне средине, којим се планирају наменски приходи и расходи у овој области.

11.1. Преглед послова из Локалног плана управљања отпадом на територији општине Дољевац у односу на тренутно стање

План управљања отпадом према Закону о управљању отпадом доноси се за период од 10 година, а поново се разматра сваких 5 година.

Садржај плана дефинисан је чланом 14. наведеног Закона у 20 тачака које су обрађене у предходним поглављима и таксативно их наводимо, са напоменама шта је од тога раније реализовано, шта је у поступку реализације и шта је потребно учинити и у ком року да би се исти у потпуности реализовао.

1. Очекиване врсте отпада на територији општине Дољевац :

Очекиване врсте отпада за подручје општине Дољевац биће дефинисане Пројектом изградње Регионалне санитарне депоније за општине Нишавског региона, тј. за град Ниш, Алексинац, Ражањ, Сврљиг, Соко Бању, Мериноу, Гаџин Хан и Дољевац. Такође су очекиване врсте, количине и порекло отпада на територији општине Дољевац дефинисане и Регионалним планом управљања отпадом за поменуте општине, израђен од стручне организације – «Ниш инвест» д.о.о..

2. Очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће бити искоришћени, или одложен у оквиру територије обухваћене Локалним Планом

Очекиване врсте, количине и порекло отпада на територији општине Дољевац који ће бити искоришћен или одложен на подручју општине Дољевац биће дефинисане Пројектом изградње Регионалне санитарне депоније за општине Нишавског региона, тј. за град Ниш, Алексинац, Ражањ, Сврљиг, Соко Бању, Мериноу, Гаџин Хан и Дољевац.

Такође су очекиване врсте, количине и порекло отпада на територији општине Дољевац дефинисане и Регионалним планом управљања отпадом за поменуте општине, израђен од стручне организације.

3. Очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће се прихватити из других јединица локалне самоуправе

Не постоји могућност прихватања отпада из других јединица локалних самоуправа, јер ће и отпад са наше територије и даље бити складиштен на градску депонију града Ниша.

4. Очекиване врсте, количине и порекло отпада који ће се отпремити у друге јединице локалне самоуправе

За сада није предвиђено одношење комуналног отпада у друге јединице локалне самоуправе, а остале врсте отпада ће се отпремати у складу са законом и подзаконским актима.

5. Циљеви које треба остварити у погледу поновне употребе и рециклаже, отпада у области која је обухваћена Локалним планом управљања отпадом

Процес рециклаже и поновно коришћење знатно смањује употребу природних ресурса и енергије у функцији одрживог развоја.

6. Програм сакупљања отпада из домаћинства

На подручју општине Дољевац организовано сакупљање отпада врши се према Програму у Дољевцу и свим насељеним местима општине, према недељном плану сакупљања. Програмом су обухваћени и привредни субјекти.

7. Програм сакупљања опасног отпада из домаћинства

Програм за сакупљање опасног отпада из домаћинства не постоји, али ће бити дефинисан и реализован кроз реализацију рециклажних дворишта и зелених острва. Рокови изградње дефинисани су акционом плану.

8. Програм сакупљања комерцијалног отпада

Програм за сакупљање комерцијалног отпада не постоји, али ће бити дефинисан и реализован кроз реализацију рециклажних дворишта и зелених острва. Рокови изградње дефинисани су акционом плану.

9. Програм управљања индустријским отпадом

Програм управљања индустријским отпадом обухватиће све сегменте управљања отпадом, кроз планове за управљање отпадом произвођача индустријског отпада.

10. Предлог за поновну употребу и рециклажу компонената комуналног отпада

Предлог за поновну употребу и рециклажу компонената комуналног отпада дефинисаће се по изградњи и путању у функцију рециклажних дворишта и зелених острва на подручју целе општине, а до тада ће се вршити спорадично и парцијално као до сада.

11. Програм смањења количина биоразградивог и амбалажног отпада у комуналном отпаду

Програм смањења количина биоразградивог и амбалажног отпада у комуналном отпаду може се дефинисати по изградњи и путању у функцију рециклажних дворишта и зелених острва на подручју целе општине, а до тада ће се вршити спорадично и парцијално као до сада.

12. Програм развијања и јачања јавне свести о управљању отпадом

Програм развијања јавне свести о управљању отпадом предвиђен је у Стратеком развојном плану Општине Дољевац и разрађен кроз акциони план истог.

13. Мере за спречавање кретања отпада који није обухваћен планом и мере за поступање са отпадом који настаје у ванредним ситуацијама

Мере за спречавање кретање отпада који није обухваћен планом и мере за поступање са отпадом који настаје у ванредним ситуацијама, обухваћене су појединачним свих одговорних субјеката обухваћених прописима са ослоном на мрежу субјеката за сакупљање, третман, поновну употребу и депоновање посебних токова отпада.

14. Мере санације дивљих сметилишта – депонија

За подручје општине Дољевац сачињен је списак неуређених и дивљих сметилишта - депонија и има их око 28 . Свако насељено место Општине Дољевац поседује дивљу депонију. Оне не одговарају прописима и воде се као неуређене. Преласком на организовано Изношење смећа по целим насељеним местима, ова сметилишта - депоније ће се уредити (према документацији) и на неким од њих је могуће одредити и локацију за одлагање инертног отпада за потребе становништва.

15. Надзор и праћење планираних активности и мера

Надзор и праћење планираних активности и мера врши надлежна инспекција министарства и локалне самоуправе.

16. Процена трошкова и извори финансирања за планиране активности

Процена трошкова није дефинисана, обавезе финансирања дефинисане су законом, а извори могу бити еколошки фондови ЕУ, Републике и локалне самоуправе, донације и други законски дозвољени извори

17. Могућности сарадње између две или више јединица локалне самоуправе

Општина Дољевац је потписник Уговора о оснивању, изградњи и коришћењу Регионалне санитарне депоније заједно са градом Нишом, Алексинцом, општином Мерошина, Гацин Хан, Ражањ, Сврљиг и општином Сокобања, на основу споразума о формирању Нишког региона за заједничко управљање отпадом између ових општина, од 15.03.2010. године.

18. Рокови за извршење планираних мера активности

Рокови за извршење планираних мера активности дефинисани су законом и акционим плановима у предметном локалном плану управљања отпадом.

19. Други подаци, циљеви и мере од значаја за ефикасно управљање отпадом

Други подаци, циљеви и мере од значаја за ефикасно управљање отпадом на територији општине Дољевац поменути су у самом локалном плану управљања отпадом. Међутим, како је најважнији сегмент целокупне области управљања отпадом – управљање комуналним отпадом, то овде у прилогу, а у складу са Правилником о

методологији за прикупљање података о саставу и количинама комуналног отпада на територији јединице локалне самоуправе ("Службени гласник РС", бр. 61/2010), дајемо смернице за прикупљање података о саставу и количинама комуналног отпада на територији општине Дољевац.

11.2. Одлука о буџетском фонду и Предлог Програма коришћења средстава буџетског фонда за заштиту животне средине за 2011 годину

Скупштина општине Дољевац је на седници од 25.05.2010. године донела Одлуку о буџетском фонду за заштиту животне средине општине Дољевац, којом се оснива буџетски фонд за заштиту животне средине, док Одељење за привреду и финансије Општинске управе општине Дољевац на основу члана 100. став 4. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр.135/04, 36/09), члана 7.-12. Одлуке о оснивању буџетског фонда за заштиту животне средине општине Дољевац ("Сл. лист града Ниша" бр.34/2010) и члана 16., став 1., тачка 11. Статута општине Дољевац ("Сл. лист града Ниша" бр. 69/2008.), по претходно прибављеној сагласности Министарства животне средине и просторног планирања Републике Србије, предлагаће за сваку буџетску годину Програм коришћења средстава буџетског фонда за заштиту животне средине, којим ће се опредељивати начин трошења средстава.

12. ЗАКЉУЧАК

Локални план управљања отпадом Општине Дољевац је сегмент опште политике управљања отпадом на државном нивоу, а обавеза израде истог проистиче из Закона о управљању отпадом. Циљ Локалног плана управљања отпадом је смањење отпада и контрола утицаја отпада на животну средину.
општина Дољевац ће активно радити на спровођењу овог плана.

Услови за његово спровођење су :

1. Обезбеђење услова за одвојено сакупљање отпада :
 - у складу са планском документацијом извршити избор локација на територији општине Дољевац за рециклажна дворишта и зелена острва
 - опремити и функционално оспособити за употребу рециклажна дворишта и зелена дворишта.
2. Санирање и рекултивација дивљих депонија на подручју општине према прописима предвиђеној документацији.
 - привођење намени појединих сеоских сметлишта за одлагање инертног отпада према прописаној документацији.
4. Обезбеђење континуиране едукације јавности, стручњака и одговорних из локалне самоуправе како би се то више постигло у подизању нивоа рада и свести у управљању отпадом.
5. Спровођење тачке 1. и 2. вршити у складу са роковима из Закона о управљању отпадом и акционим планом који је део Локалног плана управљања отпадом Општине Дољевац и у ком су наведени носиоци активности.
6. Остали субјекти са подручја општине Дољевац, који на било који начин имају обавезе из Закона о управљању отпадом и подзаконским актима произишлих из истог су у обавези да их се придржавају.

Број: 501-22
У Дољевцу, 17.12.2010. године
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ

ПРЕДСЕДНИК
Томислав Кулић

Локални план управљања отпадом на територији општине Доњевац за период од 2011. до 2020. године израдили :

- дипл.инг.Срђан Станковић, надлежни орган за заштиту животне средине
- дипл.оецц. Јовица Пешић, начелник одељења за привреду и финансије